



Regnskabskonferencerne 2023





Agenda

1. **Nyt om skat**
Ved Karina Hejlesen Jensen, partner PwC
2. **Nyt om regnskab**
Ved Henrik Steffensen, partner, PwC
3. Pause
4. **Nyt om moms og afgifter**
Ved Anders Strandet Jepsen, partner, PwC
5. **Forventninger til investeringsåret 2023**
Ved Lars Skovgaard Andersen
Investeringsstrateg, Danske Bank Private Banking





Nyt om skat



Agenda

1. Regeringsgrundlaget for SVM-regeringen
2. Nedsættelse af afskrivningssatsen for bygninger
3. Forlængelse af virkningen af ejendomsvurderingen for 2020
4. Fradragsloft for høje lønninger
5. Ændring af valg i selvangivelsen
6. Relocation benefits
7. Selskabers investering i værdipapirer





Regeringsgrundlaget

Regeringsgrundlaget for SVM-regeringen

Generelt

- Regeringsgrundlaget blev offentliggjort af SVM-regeringen d. 14. december 2022.
- Afventer lovforslag for at kende konsekvenserne og virkningstidspunkterne - ikrafttrædelsestidspunkterne kendes ikke.
- Indfører et skattestop. Dog ikke for erhvervsbeskatning, hvis provenuet er ment til at skulle tilbageføres til erhvervene, fx som den kommende CO2-afgift på landbruget.
- Forbedre skattevæsenets egne systemer inkl. inddrivelsessystemer.
- Øge indsatsen mod skattely samt slå ned på og lukke skattehuller.

Personskat

- Ønske om at øge lønmodtagernes rådighedsbeløb og gøre det attraktivt at arbejde.
- Afsættes 5 mia. kr., der bl.a. disponeres ved:
 - Beskæftigelsesfradraget forhøjes.
 - Det særlige beskæftigelsesfradrag for enlige forsørgere forhøjes.
 - Topskattesatsen for indkomster op til 750.000 kr. (før arbejdsmarkedsbidrag, dvs. 690.000 kr. efter arbejdsmarkedsbidrag) nedsættes med 7,5 procentpoint. Topskat på 15 % betales (i 2023) af indkomster, der overstiger en bundgrænse på 568.900 kr. Fra denne bundgrænse og op til 690.000 kr. vil regeringen således reducere topskattesatsen fra 15 % til 7,5 %.
 - Topskattesatsen for indkomster, der overstiger 2,5 mio. kr. (før arbejdsmarkedsbidrag) forhøjes med 5 %. Dermed indføres en "top-top-skat" på 20 %.

Regeringsgrundlaget for SVM-regeringen

Konsekvensberegninger



Lønindkomster op til 750.000 kr. opnår besparelse

	Nuværende	Regeringens topskatteudspil
Løn før AM-bidrag	750.000	750.000
Skat	-308.364	-299.281
Nettoindkomst	441.636	450.719
Difference	9.082,5	

“Break even”

	Nuværende	Regeringens topskatteudspil
Løn før AM-bidrag	2.697.446	2.697.446
Skat	-1.409.971	-1.409.971
Nettoindkomst	1.287.474	1.287.474
Difference	0	

Lønindkomster over 2.500.000 kr. taber 46 kr./1.000 kr.

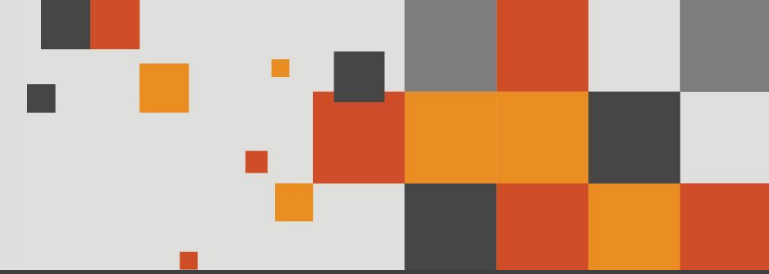
Lønindkomst før AM-bidrag	Skatteprocent	Besparelse/tab pr. 1.000 kr. i lønindkomst
618.370 - 750.000	7,50 %	69
750.001 - 2.500.000	15 %	0
2.500.000 <	20 %	-46

Regeringsgrundlaget for SVM-regeringen

Erhvervslivet

- Lagerbeskatning på fast ejendom indføres ikke.
- Bo- og gaveafgiften ved generationsskifte af erhvervsvirksomheder nedsættes fra 15 % til 10 %.
- Der skal skabes en ny model for værdiansættelse, hvilket vi forventer er rettet mod generationsskifte.
- F&U-fradrag. Der kan være tale om den tidligere udmeldte permanentgørelse af det nuværende 130 %-fradrag, men hverken dette eller ikrafttrædelsestidspunktet fremgår.
- Afskrivningssatsen for bygninger nedsættes.
 - Lovforslag er vedtaget den 22. december.
 - Pr. 1. januar 2023 kan der kun afskrives med 3 % på bygninger og installationer anskaffet pr. 1. januar 2023.
- Loft over investorfradraget (400.000 kr. ved direkte investering og 125.000 kr. ved indirekte investering).
 - Lovforslag er vedtaget den 22. december.
 - Fastholdes på nuværende niveau og forhøjes ikke fra og med 2023.
- Konkurrence på lige vilkår på tværs af lande - alle (også techgiganter) skal bidrage til finansiering af velfærdssamfundet.
- Styrke indsatsen over for skatteunddragelse, skattely og hvidvask, herunder presse på for gennemførelse af minimumsbeskatning af multinationale koncerner internationalt
 - Formentlig Pillar 2, effektiv minimumsskattesats på 15 %).

Regeringsgrundlaget for SVM-regeringen



Generationsskifte

- Nedsættelse af bo- og gaveafgiften forventes alene at gælde for “aktive” virksomheder.
- Måske søges inspiration i de “gamle” regler, hvor afgiften var 6 %.
 - Må ikke være en pengetank / passiv kapitalanbringelse.
 - Evt. et ejertidskrav for overdrager og erhverver samt et krav om aktiv deltagelse.
- Ikrafttrædelsestidspunktet fremgår ikke af regeringsgrundlaget.
- Hvordan skal et kommende generationsskifte gennemføres?
 - Udskydes til den lave afgift er indført?
 - Hvordan forventes handelsværdien at udvikle sig?
 - Hvis der skal overdrages på et rente- og afdragsgældsbrev, får den lavere afgift mindre betydning.



Vedtagne lovforslag

Vedtagne lovforslag

Afskrivninger på bygninger (Lov nr. 1598 af 28-12-2022)

Afskrivninger på nye bygninger og installationer

- Vedtaget 22. december 2022.
 - Afskrivningssatsen nedsættes til 3 % for bygninger og installationer erhvervet den 1. januar 2023 eller senere.
 - Bygninger og installationer, der er erhvervet før 2023, afskrives fortsat med 4 %.
 - Nedsættelse af afskrivningssatsen gælder også udgifter til forbedringer mv., der afholdes efter den 1. januar 2023.
- Særreglen om forhøjet afskrivningssats justeres:
 - Tillægget på 3 % fjernes.
 - Forhøjet afskrivningssats for bygninger, der forringes hurtigere end 33 år.
 - Særreglen for bygninger og installationer erhvervet før 2023 opretholdes.

Vedtagne lovforslag

Ejendomsvurdering (Lov nr. 1597 af 28-12-2022)

Fastholdelse af 2020-ejendomsvurdering for ejerboliger

- Vedtaget 22. december 2022.
 - Den skattemæssige virkningsperiode for 2020-vurderingen af ejerboliger, forlænges til også at omfatte skatte- og indkomståret 2023.
 - Sædvanligvis ville en ny vurdering pr. 1. januar 2022 skulle udgøre beskatningssgrundlag for 2023. Men da udsendelse af vurderinger er blevet yderligere forsinket, er loven ændret, således at det bliver vurderingen pr. 1. januar 2020, der også kommer til at udgøre beskatningssgrundlag i 2023 for ejerboliger.
 - 2020-vurderingen for ejerboliger vil dermed indgå i beregningsgrundlaget for ejendomsskatterne i skatte- og indkomstårene 2021-2023.
- Det nye vurderingssystem er trådt i kraft, men selve udsendelsen af de nye vurderinger er blevet yderligere forsinket:
 - Aktuelt er der alene udsendt ca. 150.000 vurderinger for enfamilieshuse for vurderingen pr. 1. januar 2020.
 - Nye og ændrede ejendomme vil få fastsat et foreløbigt opgjort beskatningssgrundlag, indtil de nye vurderinger foreligger.
 - Det forventes nu, at de resterende 2020 vurderinger for enfamilieshuse vil blive udsendt i løbet af 2023, hvorefter vurderinger for ejerlejligheder og sommerhuse vil blive udsendt.



Fradragsloft for høje lønninger

Fradragsloft for høje lønninger

Baggrund for et fradragsloft

- En del af finansieringen af “Arne-pensionen”.
- Begrænsning af fradragsretten for virksomheder for høje lønninger.
- Gælder for indkomstår, der starter den 1. januar 2023 eller senere.

Konsekvenserne af et fradragsloft

- Fradragsbegrænsning (loft) på 7,7 m.kr. (2023). Gælder pr. person pr. indkomstår og på koncernniveau.
 - Fradragsloftet gælder samlet for alle interesseforbundne selskaber, jf. Ligningslovens (LL) § 2.
 - Mellem koncernforbundne selskaber, som anvender fradraget, fordeles fradragsloftet forholdsmæssigt.
 - Fradragsloftet gælder også for partnerselskaber og dets koncernforbundne datterselskaber.

- Fradragsloftet omfatter erhvervsmæssige lønudgifter og betalinger omfattet af LL § 8 N, der indgår i den skattepligtige indkomst eller beskattes som en arbejdsmarkedsbidragspligtig ydelse hos modtageren.
 - Inkl. vederlag i naturalier (fri bil, fri telefon, fri bolig, befordring betalt af arbejdsgiver, aktier mv.)
 - Værdien af aktieløn skal medregnes til fradragsloftet på udnyttelsestidspunktet, mens anden aktieløn skal medregnes ved retserhvervelsen.
 - Ordninger omfattet af LL § 7 P indgår ikke i loftet.
- Alternativer?



Ændring af valg i selvangivelsen

Ændring af valg i selvangivelse

Mulighed for at ændre valg i selvangivelse

- Der er adgang til at ændre valg i selvangivelsen, hvis skattemyndighederne har foretaget en ansættelse af indkomst- eller ejendomsværdiskat, der har betydning for valget, og valget som følge heraf har fået utilsigtede skattemæssige konsekvenser.
- **Hidtil** har Skattestyrelsen fortolket adgang til omvalg som, at det er en forudsætning for omvalg, at skattemyndighederne har foretaget en ændring af indkomst- eller ejendomsværdiskat, og at denne ændring har betydning for det valg, der ønskes ændret.
- Det har været praksis, at **der skulle være en direkte sammenhæng** mellem ændringen af skatteansættelsen og valget, eller at ændringen skulle relatere sig til valget.
- Det kunne fx være valg af virksomhedsordningen/kapitalafkastordningen eller placering af en bil i virksomhedsordningen.

Praksis for at ændre valg er lempet

- **Fremadrettet** vil tilladelse til omvalg kræver, at skattemyndighederne har foretaget en ændring af skatteansættelsen, **der har betydning for valget**, og at den skattepligtiges valg har haft u hensigtsmæssige konsekvenser som følge af ændringen af skatteansættelsen.
- Den skattepligtige skal således godtgøre, at efter ændringen af skatteansættelsen er valget skattemæssigt mindre fordelagtig end et andet valg, og at den skattepligtige derfor ville have foretaget et andet valg, hvis den skattepligtige havde haft kendskab til skattemyndighedernes efterfølgende skatteansættelse.



Relocation benefits

Relocation benefits

Skattemæssig behandling af relocation benefits

- På baggrund af konkrete sager kan vi konstatere, at Skattestyrelsen har fokus på compliance vedrørende goder ydet af arbejdsgiver i forbindelse med rekruttering af udenlandske medarbejdere.

Skattestyrelsen kontrollerer i den forbindelse:

- Om arbejdsgiveren har en proces, der sikrer, at oplysninger om disse goder indsamles ved forskellige leverandører (fx. eksternt servicebureau)
- Arbejdsgiverens vurdering af skattepligten som henholdsvis A-indkomst eller B-indkomst
- Om goderne indberettes korrekt og løbende via e-indkomst

Praksis fra Skattestyrelsen

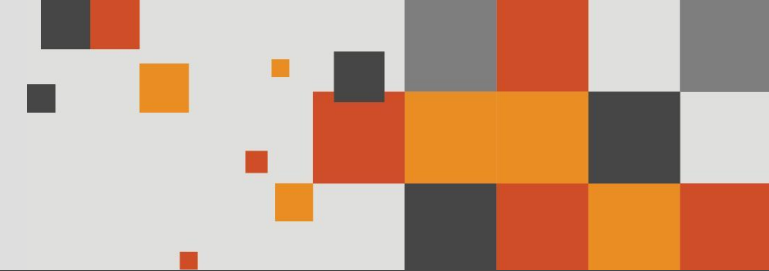
Den praksis Skattestyrelsen lægger for dagen kan anses for at være mere restriktiv i forhold til hidtil praksis, for eksempel:

- Skattestyrelsen vurderer, at flybilletter, immigrationssupport samt skattebistand ydet til en medarbejder er skattepligtigt for "foreign local hires".
- Det er Skattestyrelsen opfattelse, at hvis en medarbejder ansættes i det danske selskab frem for at blive udsendt fra det udenlandske selskab til det danske selskab for en tidsbegrænset periode, vil omkostninger i forbindelse med flytningen blive betragtet som en privat udgift - og dermed et skattepligtigt gode, hvis betalt af arbejdsgiver.



Selskabers investering i
værdipapirer

Selskabers investering i værdipapirer



Opmærksomhed på kvalificeringen af investeringen

- Når selskaber investerer i værdipapirer eller produkter, skal det undersøges, hvad der investeres i, og hvorledes investeringen beskattes.
- Investerer selskabet i værdipapirer, skal det afklares, om aktien er optaget til handel på reguleret marked, en multilateral handelsfacilitet eller noget tredje
- Transparente enheder kan ligne unoterede værdipapirer.

Opmærksomhed på kvalificeringen af afkastet

- Det er vigtigt, at afkastet kvalificeres korrekt. Er der tale om udbytte eller aktieavance?

Det er vigtigt at afklare, hvorledes investeringen skal beskattes, således at fejl i selskabets skattepligtige indkomst undgås



Nyt om regnskab



Agenda

1. Den nye bogføringslov
2. Fokuspunkter for årsrapporten 2022 (regnskabsklasse B/C/D):
 - Ændringer til ÅRL og IFRS
 - Regnskabsaflæggelse i en krisetid
 - Øvrige relevante forhold
 - Sustainability - mange nye initiativer
3. Øvrige forhold for børsnoterede selskaber - kort om finansiell guidance

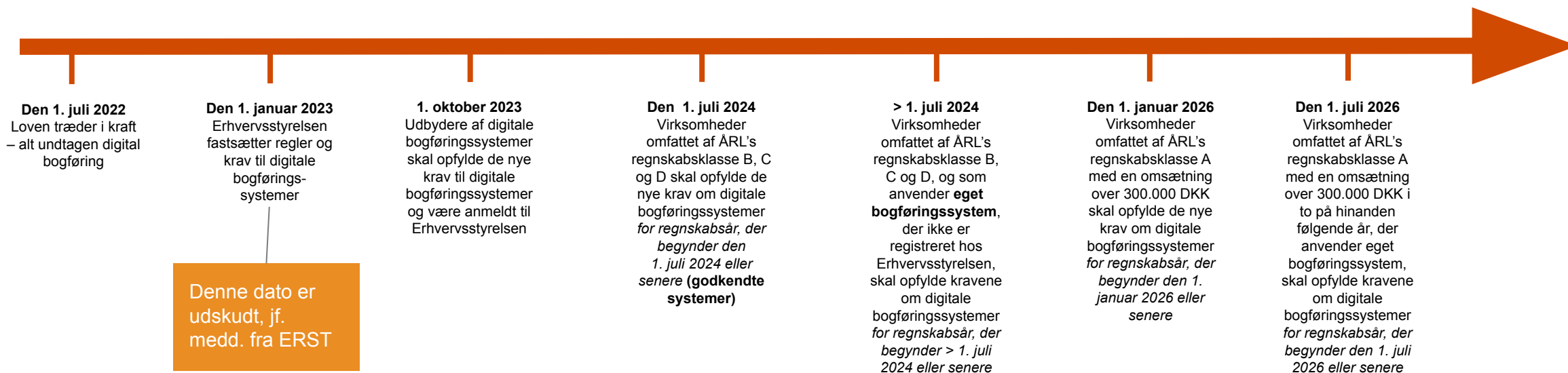




Den nye bogføringslov

Forventet ikrafttrædelse af ny bogføringslov

1. juli 2022 ligger fast – resten er forventninger til datoer for ikrafttræden.



Erhvervsstyrelsen har sendt enkelte bekendtgørelser i høring:

1. Udkast til bekendtgørelse om krav til digitale standard bogføringssystemer, der skal registreres hos Erhvervsstyrelsen
2. Udkast til bekendtgørelse om anmeldelse, registrering og offentliggørelse mv. af digitale standard bogføringssystemer
3. Udkast til bekendtgørelse om ikrafttrædelse af dele af lov nr. 700 af 24. maj 2022 om bogføring (krav til digitale standard bogføringssystemer og krav til udbydere af digitale standard bogføringssystemer)

Ændringer i bogføringsloven - i korte træk

Områder	Ændring
Generelt – bogføring afhængig af virksomhedens forhold	• Ikke længere “god bogføringsskik” og bogføring efter “virksomhedens art og omfang” • “Bogføringen skal tilrettelægges og udføres under hensyn til virksomhedens kompleksitet, antallet af transaktioner og transaktionernes økonomiske omfang”.
Udvidelse af ”regnskabsmateriale”	Regnskabsmateriale omfatter også følgende: • Dokumentation for oplysningerne i noterne og ledelsesberetningen og for skøn og vurderinger i årsrapporten. • Frivilligt udarbejdede regnskaber, der er aflagt efter årsregnskabsloven, som ikke udelukkende anvendes til virksomhedens eget brug.
Afstemninger (præcisering)	• Virksomheder skal foretage de afstemninger, der er nødvendige for sikre, at der foreligger et opdateret grundlag for lovpligtige indberetninger eller angivelser om moms, skatter, afgifter samt års- og delårsrapporter - præcisering i forhold til tidligere.
Geografisk opbevaringssted	• Ikke længere krav om opbevaring (som hovedregel) i Danmark. • Nu opbevaring i hele verden – blot det anses som betryggende. • Særlige regler for sikkerhedskopier af data fra det digitale bogføringssystem.
Beskrivelse af bogføringen - forenklet (virksomheder i klasse B-D og visse klasse A virksomheder)	Beskrivelsen skal omfatte: • procedurer for sikre, at alle virksomhedens transaktioner løbende registreres • procedurer for at sikre, at regnskabsmaterialet opbevares på betryggende vis • hvilke medarbejdere, der er ansvarlige for procedurerne

Krav om beskrivelse af bogføringen

Træder i kraft for regnskabsår, der begynder 1. juli 2022 eller senere

Beskrivelse af bogføringsprocedurer

- Regnskabsklasse B, C og D.
- Regnskabsklasse A med nettooms. > TDKK 300 i to på hinanden følgende år.

Beskrivelsen skal omfatte:

- Procedurer for sikre, at alle virksomhedens transaktioner løbende registreres.
- Procedurer for at sikre, at regnskabsmaterialet opbevares på betryggende vis.
- Hvilke medarbejdere, der er ansvarlige for procedureerne.

Procedure for opbevaring af bilag og registreringer, der er omfattet af det digitale bogføringssystem, udgår af beskrivelsen ovenfor - **men først når reglerne om digital bogføring træder i kraft.**

Skabelonen fra Erhvervsstyrelsen indeholder følgende:

- Virksomhedens CVR-nummer
- Oplysninger om de personer, der er ansvarlige for, hvordan bogføringen tilrettelægges
- Oplysninger om bogføringsopgaver, der varetages af ekstern bogholder/revisor - med CVR-nr.
- Hvis digital bogføring anvendes - anføres oplysninger om hvilke systemer, der anvendes - og de eventuelle moduler, som systemet består af
- Oplysning om offentlig standardkontoplan - eller tilpasset kontoplan. Tilpasset kontoplan vedlægges (og ny vedlægges ved opdateringer)
- Oplys om væsentlige transaktioner og hyppighed
- Arbejdsgange for bogføringen af virksomhedens væsentligste transaktioner
- Oplysning om hvor ofte og hvordan afstemningen af bogføringen foretages (skal ske forud for indberetninger til myndigheder)
- Oplysning om fysisk lokation/adresse for virksomhedens fysiske regnskabsmateriale
- Beskrive hvordan virksomheden sikrer betryggende opbevaring af alt regnskabsmateriale, der skal opbevares i 5 år (adgangskontrol, logning og backup)
- Oplysninger om fremfinding af materialet

Find skabelonen her:

<https://erhvervsstyrelsen.dk/skabelon-og-vejledning-til-beskrivelse-af-bogfoeringsprocedurer-er-nu-tilgaengelig>

Digital bogføring (1)

Hvilke krav gælder (når reglerne træder i kraft)?

Krav om digital bogføring gælder for:

- Regnskabsklasse B, C og D.
- Regnskabsklasse A med nettooms. > TDKK 300 tkr. i to på hinanden følgende år.
- Filialer af udenlandske enheder med erhvervsaktiviteter i landet.

Hvad betyder kravet om digital bogføring?

- Krav om digital registrering og opbevaring af bilag for de enkelte registreringer. Ikke længere papirbilag og papirbogføring.
- Brug af særligt godkendte systemer. Alternativt skal virksomheden selv leve op til en række krav til de benyttede it-systemer.
- Ikke længere krav om opbevaring af regnskabsmateriale i Danmark.

To modeller for digital bogføring

- 1 Virksomheden kan selv overholde krav til digitale bogføringssystemer
- 2 Virksomheden kan anvende et af Erhvervsstyrelsen godkendt system
 - Det digitale bogføringssystem overholder alle kravene, fx automatisk sikkerhedskopiering, understøttelse af en offentlig godkendt kontoplan mv.

Digital bogføring (2)

Krav til de digitale bogføringssystemer (når reglerne træder i kraft)?

Bekendtgørelsen til udbydere af digitale bogføringssystemer indeholder bl.a. følgende krav:

- Bilag, som skal opbevares digitalt:
 - **Køb- og salgsbilag**, hvis bilaget opfylder visse minimumskrav.
 - Omfatter ikke udskrevne kasseboner.
 - Omfatter ikke dokumentation for transaktioner, som ikke foreligger i digitalt format, og som modtages vedrørende køb og salg af varer og tjenesteydelser **uden for landets grænser**.
- Automatisk sikkerhedskopiering:
 - Daglig sikkerhedskopi af ændringer.
 - Ugentlig fuld sikkerhedskopi.
 - Skal opbevares udenfor kredsen af nærtstående parter og indenfor EU/EØS.

Det digitale bogføringssystem skal bl.a. kunne følgende:

- **Fremsendelse og modtagelse af e-faktura**
- **Afstemme** virksomhedens bogføring med virksomhedens **bankkonto**.
- Kontering efter **en offentlig standardkontoplan** der dækker årsregnskab og moms.
- Korrekt bogføring gennem en **bogføringsguide eller konteringsvejledning**.
- Deling af virksomhedens bogføringsdata.
- **Indberetning af årsregnskab og moms**.
- Meddelelse om mulighed for oprettelse i Nemhandelsregisteret samt tilmeldingsfunktionalitet til samme register.

Link til bekendtgørelser i udkast:

<https://erhvervsstyrelsen.dk/offentlig-hoering-af-bekendtgørelser-om-digitale-bogføringssystemer>

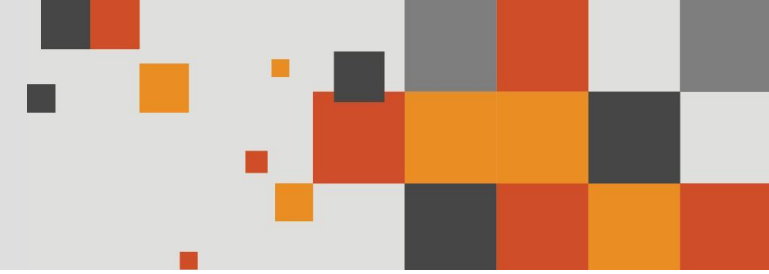


Fokuspunkter for årsrapporten 2022

(regnskabsklasse B/C/D)

Ændringer til ÅRL

Skærpede regler om revisionspligt fra og med 2023



Revisionspligt for flere virksomheder end hidtil:

- Når balancesummen i to på hinanden følgende år > DKK 50 mio., er virksomheden underlagt revisionspligt.

Erklæringspligt for virksomheder i en klassificeret risikobranche:

- Erklæringspligt for virksomheder, som tilhører en risikobranche, hvis nettoomsætningen i to på hinanden følgende år > DKK 5 mio.
- Årsregnskab skal forsynes med en erklæring fra en godkendt revisor om enten revision, udvidet gennemgang, review eller assistance.
- Risikobrancher fastsættes af Erhvervsministeren og Skatteministeren.

Fravalg af revision er fremadrettet ikke muligt for:

- Virksomheder, som har accepteret et bødeforlæg eller er dømt for overtrædelse af hvidvasklovgivningen.
- Virksomheder, hvor der i ledelsen indtræder en person, som indenfor de sidste 2 år forud for sin indtræden har været pålagt konkurskarantæne.
- Virksomheder, hvor Erhvervsstyrelsen ved en kontrol iht. bogføringslovens har konstateret væsentlige fejl eller mangler i virksomhedens bogføring.

Reglerne træder i kraft for regnskabsår, der begynder den 1. januar 2023 eller senere.

Andre ændringer til regnskabsreglerne?

ÅRL og IFRS

Få ændringer af ÅRL:

- Nye regler om måltal for det underrepræsenterede køn for store klasse C virksomheder - se senere.
- Krav om at visse oplysninger om digitale bogføringssystemer skal indsendes til Erhvervsstyrelsen sammen med årsrapporten - træder i kraft senere.

Nye standarder eller ændringer af standarder:

- Fire mindre ændringer med virkning for 2022 og tre for 2023.
- Ingen væsentlige ændringer - meget specifikke og transaktionsbaserede ændringer.
- Se appendix til sidst i slides.

Der er derfor ikke mange gennemførte ændringer til de finansielle regnskabsregler...

I stedet skal fokuseres på bl.a.:

- De kommende regler om bæredygtighed i større hhv. børsnoterede selskaber.
- Regnskabsaflæggelse i en krisetid - se næste side.

Regnskabsaflæggelse i en krisetid

Stigende økonomisk usikkerhed...

Stigende økonomisk usikkerhed?

- Høje energipriser.
- Stigende renter.
- Aktuelt meget høj inflation.
- Mangel på arbejdskraft.
- Flere udtrykker negative forventninger til fremtiden.
- Corona - ja i hvert fald i Kina.
- Konflikten i Ukraine ser ud til at fortsætte endnu en tid.



Regnskabsmæssigt betyder det bl.a. fokus på:

- Regnskabsmæssige skøn og vurderinger.
- Nedskrivningstest.
- Klassifikation af gæld og omlægning af gæld.
- Dagsværdier og nutidsværdier.
- Tabsgivende aftaler.
- Udskudte skatteaktiver.
- Ophørende aktiviteter.
- Valutakursomregning.

Relevant under både IFRS og ÅRL

Regnskabsmæssige skøn og vurderinger

Stigende økonomisk usikkerhed...

Stigende renter påvirker bl.a.:

- **Nedskrivningstest** - stigende diskonteringsfaktor eller WACC - PwC forventer i DK en stigning i WACC på samlet ca. 0,5% - stigning i renten, men fjernelse af tillægget for lave renter.
- **Investeringsjendomme** - stigende afkastkrav eller diskonteringsfaktor.
- Pensionsforpligtelser - tilbagediskontering.
- Hensatte forpligtelser - tilbagediskontering.
- **Finansielle instrumenter - værdiansættelse til dagsværdi.**
- Finansiell gæld - omlægning af lån.
- Omsætning - evt. kredit til kunder som påvirker væsentligt - typisk over 1 år.
- **Opgørelse af dagsværdier** - diskontering, usikkerhed, priser på afledte finansielle instrumenter, energipriser.

Stigende inflation påvirker bl.a.:

- **Nedskrivningstest** - kan stigende omkostninger overvæltes i salgspriserne?
- Hensatte forpligtelser - stigende omkostninger til fx reetablering.
- **Tabsgivende aftaler** - faste salgspriser, men stigende omkostninger til at opfylde de indgåede kontrakter.
- Leasing - **indeksering af huslejeaftaler.**
- Pensionsforpligtelser - ydelsesbaserede pensioner i udlandet - stigende pensionsudbetalinger som følge af højere løn.
- Flere lande med hyperinflation - senest Tyrkiet - ingen specifikke regler herfor under ÅRL - men særlige regler under IFRS.

Nedskrivningstest (1)

Opgørelse af genindvindingsværdien

Der er flere indikationer på nedskrivninger end nogensinde....fx:

- Højere rente.
- Højere omkostninger - f.eks. råvarer og energi.
- Ringere indtjening - evt. underskud.
- Nedlukning af aktiviteter.
- Forsyningsusikkerhed og dermed leveringsusikkerhed.

- Efter IFRS skal goodwill testes årligt, mens andre aktiver skal testes, hvis der er indikationer på værdiforringelser.
- Efter ÅRL skal goodwill (og andre aktiver) testes, hvis der er indikationer på værdiforringelser.

God råd:

- **Større usikkerhed på forventede pengestrømme** - indbyg usikkerhed i pengestrømmene ved anvendelse af flere **sandsynlighedsvægtede scenarier**.
- Hvis de forventede pengestrømme ikke kan opretholde aktivernes værdi - opgør en estimeret dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger.
 - HUSK dog at det er en efter-skat model, som afspejler forventningerne hos markedsdeltagere, frem for forventningerne hos ledelsen. Kræver en del overvejelser og dokumentation...
- Hvis der nedskrives goodwill på koncernniveau, skal det overvejes, om der samtidig skal foretages nedskrivning af kapitalandele i moderselskabet.
- **Nedskrivningstests skal udarbejdes i lokal (funktionel) valuta** - derfor vil en negativ valutakursudvikling ikke nødvendigvis føre til en nedskrivning (udover en negativ kursregulering i egenkapitalen).

Nedskrivningstest (2)

Oplysninger om nedskrivninger/nedskrivningstests

Husk at give tilstrækkelige oplysninger - der gælder specifikke oplysningskrav under IFRS

Under ÅRL kan særlige poster i § 67a være nødvendige, ligesom oplysninger om foretagne nedskrivninger under økonomisk udvikling kan være nødvendigt i ledelsesberetningen

IAS 36 kræver en række oplysninger om nedskrivningstests for goodwill og andre immaterielle aktiver med ubestemmelig levetid, her skal bl.a. oplyses:

- Væsentligste **virksomhedsspecifikke forudsætninger**, der ligger til grund for opgørelse af pengestrømmene (de faktorer, genindvindingsværdien er mest følsom overfor). Herunder hvordan forudsætningerne er fastsat.
Den langsigtede vækstrate, budgetperioden og diskonteringssatsen før skat anses ikke som virksomhedsspecifikke nøgleforudsætninger.
De skal dog fortsat oplyses.
- **Følsomhedsoplysninger**, hvis en mulig ændring i forudsætningerne vil føre til en nedskrivning. Oplysning om ændringen i de specifikke forudsætninger, der vil føre til nedskrivning, headroom i nedskrivningstesten og værdien på den forudsætning, som ændres.
- Hvis virksomheden har indregnet en nedskrivning, skal der oplyses om årsagen, diskonteringsfaktor etc.

Efter ÅRL - altid forklaring af aktuel nedskrivning, **ofte som en særlig post**, men også forklaring af væsentlige regnskabsmæssige skøn og vurderinger, jf. kravet til et retvisende billede. Tillige krav om forklaring af væsentlige usikkerheder m.v. i ledelsesberetningen.

Finansielle forpligtelser

Klassifikation af finansielle forpligtelser

- Lånebetingelser skal **overholdes på balancedagen**.
- Hvis lånebetingelser er **brudt på balancedagen**, og långiver kan kræve sig indfriet, skal gælden klassificeres som kortfristet på balancedagen:
 - Gælder uanset virksomheden efter balancedagen har opnået en udskydelse af testen af lånebetingelserne.
- Hvis virksomheden først efter balancedagen skal overholde en lånebetingelse, påvirker det ikke klassifikationen på balancedagen som kort- eller langfristet gæld:
 - Det kan dog kræve oplysning om **efterfølgende begivenheder**.
 - Overvej om der skal gives oplysninger om test af lånebetingelser efter balancedagen.

Omlægning af lån

- Mange virksomheder har omlagt lån som følge af renteændringer.
- Regnskabsmæssigt skal fastlægges, om der er tale om en låneomlægning eller en indfrielse af gammel gæld og optagelse af ny:
 - Regnskabsmæssig behandling er forskellig for låneomlægning hhv. indfrielse/nyoptagelse.
 - **Låneomlægning**, hvis kvantitativ test $< \pm 10\%$ af nutidsværdi (og evt. også kvalitativ-testen) kan overholdes → **Fortsætter med hidtidig rente**.
 - Ellers en **indfrielse og nyoptagelse** med indregning af gevinst/tab ved indfrielsen i resultatopgørelsen → **Fortsætter med ny rente**.

Tabsgivende aftaler og skatteaktiver

En tabsgivende aftale er..."en aftale, hvor de uundgåelige omkostninger ved at opfylde kontrakten overstiger de økonomiske fordele som modtages."

Udskudte skatteaktiver vurderes i forhold til, om det er sandsynligt, at de kan udnyttes. Har virksomheden en "historie med skattemæssige tab", kræves "overbevisende bevis", der understøtter indregningen af skatteaktiverne.

Gode råd ved vurderingen af **tabsgivende aftaler**:

- Er omkostningerne højere end salgsprisen?
- **Kan de højere omkostninger overvælttes i salgspriserne?**
- Er virksomheden reelt forpligtet - eller er det muligt at komme ud af aftalen mod betaling af en erstatning?
- Ved opgørelsen af et evt. tab skal tages hensyn til direkte henførbare allokerede omkostninger, f.eks. medarbejdere, værktøj, maskiner m.v. der benyttes ved opfyldelse af kontrakten.

God råd ved vurderingen af **udskudte skatteaktiver**:

- **Vurderingen i 2022 er anderledes end tidligere år.**
- **Husk dokumentation for det bevis som ligger til grund** - et ledelsesgodkendt budget anses ikke i sig selv for overbevisende!
- Vær kritisk - særligt når det er fremførbare underskud. **Pas på med underskud som først kan udnyttes om flere år!** Der er væsentlig usikkerhed forbundet hermed.

Ophørende aktiviteter (1)

Ophørende aktivitet er:

”En del af en virksomhed, som enten er frasolgt eller klassificeret som aktiver bestemt for salg.”

En del skal forstås som aktiviteter, der:

- 1) Repræsenterer et særskilt større forretningsområde eller geografisk område,
- 2) Er en del af en koordineret plan om at sælge et større forretningsområde eller geografisk område eller;
- 3) Er en dattervirksomhed, som er købt med et formål om videresalg

Ophørende aktiviteter, som kræver særskilt præsentation i årsrapporten:

- **Aktiviteten skal være af en vis størrelse** - ofte en “tommelfingerregel” på 10% af omsætningen, resultatet eller aktiverne.
- **“Geografisk område”** kan dog kvalificere selvom omfanget ikke er væsentligt.
- To typer af ophørende aktiviteter:
 - Aktiviteter **der er sat til salg** - og hvor en række krav er opfyldt:
 - En ledelsesgodkendt plan om salg.
 - Udbudt til en realistisk pris.
 - Ledelsen har påbegyndt aktiviteter med henblik på salg.
 - Aktiviteten skal kunne sælges i den nuværende form.
 - Aktiviteten skal forventes solgt indenfor 12 måneder - og ikke realistisk, at der skal ske ændringer i planen inden salg.
 - Aktivitet der **allerede er ophørt eller nedlukket** i regnskabsåret.
- En egen beslutning om at nedlukke aktivitet, flytning eller blot nedskalering anses ikke som “ophørende aktivitet”, før den endeligt er nedlukket.
- En tvungen afståelse (eventuelt til nul) anses som “ophørende aktivitet”.
- Normalt vil aktiviteter i Rusland anses som ophørende aktiviteter, hvis det er muligt at afhænde dem.

Ophørende aktiviteter (2)

Hvis ophørende aktivitet...

- **Særskilt præsentation i resultatopgørelsen** - “Resultat af ophørende aktiviteter”.
- Særskilt præsentation i balancen, medmindre aktiviteten er afhændet på balancedagen.
- **Sammenligningstal:**
 - IFRS: Tilpasning af sammenligningstal i resultatopgørelsen og pengestrømsopgørelsen. Ingen tilpasning i balancen.
 - ÅRL: Tilpasning af sammenligningstal er generelt frivillig. Muligt at følge IFRS.
- Husk specifikation af relevante resultatposter i noterne vedrørende den ophørende aktivitet - gælder både ÅRL og IFRS.
- Nedskrivninger af ophørende aktiviteter - indregnes også i posten resultat af ophørende aktivitet.
- Når aktiviteten (udenlandske datterselskaber) er ophørt - **opløsning af kursreguleringsreserven fra egenkapitalen.** Indregnes i resultatopgørelsen som en del af afståelsesgevinsten/-tabet i resultatet af ophørende aktiviteter.

Fortsettende aktiviteter	20x1	20x0
Nettoomsætning	x	x
Produktionsomkostninger	(x)	(x)
Bruttofortjeneste	x	x
Andre driftsindtægter	x	x
Distributionsomkostninger	(x)	(x)
Administrationsomkostninger	(x)	(x)
Andre driftsomkostninger	(x)	(x)
Finansielle poster	(x)	(x)
Resultat af kapitalandele i associerede virksomheder	x	x
Resultat før skat	x	x
Skat af årets resultat	(x)	(x)
Resultat for ophørende aktiviteter	x	x
Ophørende aktiviteter		
Resultat for ophørende aktiviteter	x	x
Årets resultat	x	x

Øvrige relevante forhold (1)

Elkøbskontrakter (“Power Purchase Agreements”)

Flere virksomheder indgår langsigtede kontrakter om køb af særligt el med leverandører af grøn energi, fx solcelleparker, vindmølleparker eller lign. (en såkaldt “Power Purchase Agreement” eller PPA):

- Køb af en bestemt mængde af el, som er lig den aktuelle produktion af el fra fx solcelle- eller vindmølleparken eller en andel af den producerede el. Prisen er typisk fast pr. MWh produceret el.
- Overførsel af grønne certifikater svarende til den købte andel af el.

Hovedformålet er ofte at få de grønne certifikater som dokumentation for forbrug af grøn energi:

- Hvis virksomheden ikke skal bruge de grønne certifikater, men alene ønsker at købe el til en fast pris, vil den ofte indgå en fastpris leveringsaftale med et elhandelsselskab, eftersom det er mere simpelt og mere fleksibelt end at indgå en PPA med en producent af grøn energi.
- **Alternativt kan virksomheden indgå en standardiseret finansiell kontrakt** med en fast pris på el, hvilket er tilgængeligt i markedet.

Øvrige relevante forhold (2)

Elkøbskontrakter ("Power Purchase Agreements")

- Kontrakterne indeholder altid en ret til at modtage grønne certifikater (CO's), fordi der sker en fysisk levering af de grønne certifikater, der behandles som en gensidigt bebyrdende uopfyldt kontrakt.
- Spørgsmålet er om elkøbskontrakten eller PPA'en indeholder fysisk levering af el til eget forbrug?
 - Hvis kontrakten indeholder fysisk levering af el → **Normalt en gensidigt bebyrdende uopfyldt kontrakt.**
 - **I Danmark er der ofte ikke tale om kontrakter med fysisk levering**, fordi producenten sælger til el-handelsselskaberne, og virksomheden køber el herfra. Der leveres derfor ofte ikke direkte mellem producent og forbruger → **Kontrakterne skal behandles som afledte finansielle instrumenter.**
 - **En solcellepark vil producere elektricitet i timerne med dagslys.** Hvis virksomheden har et jævnt energiforbrug gennem dagen, og den totale produktion er lig det totale forbrug, **vil der være timer med større produktion end forbrug.** Virksomheden er derfor nødt til at sælge denne overproduktion af elektricitet til markedet. Det betyder, at kontrakten ikke er til eget forbrug. **Den skal derfor behandles som et afledt finansielt instrument.**
 - Indeholder kontrakten ikke fysisk levering → Kontrakten er en kontrakt om levering af grønne certifikater med en indbygget finansiell fastpriskontrakt på strøm, **der behandles som et afledt finansielt instrument.**

Øvrige relevante forhold (3)

Ledelsesberetningen - Erhvervsstyrelsens observationer

Område	ERST observation	ÅRL §§ 99-100
Udvikling i virksomhedens aktiviteter og økonomiske forhold	• Kortfattede redegørelser for udviklingen i virksomhedernes aktiviteter og økonomiske forhold • Oplyser blot beløbsmæssig størrelse af årets resultat og egenkapital, og hvorvidt ledelsen har fundet dette tilfredsstillende eller ej	• Redegøre for de interne og eksterne forhold, som har påvirket drift, beskæftigelse, investeringsomfang mv. og dermed påvirket den regnskabsmæssige udvikling. • Uddybe oplysningerne i årsregnskabet, ikke blot gentage tal for resultatopgørelsen. • Ledelsen skal forklare, hvordan tal har udviklet sig.
Virksomhedens forventede udvikling	• Nogle mangler helt at beskrive virksomhedens forventede udvikling. • En for upræcis redegørelse for den fremtidige udvikling, fordi der fx alene beskrives, at ledelsen ser positivt på fremtiden.	• Skal som minimum gives for det kommende regnskabsår • Der skal oplyses om niveauet for de væsentligste hovedtal, fx årets resultat og omsætning. • Oplysningerne kan gives i intervaller, der dog ikke må være så store, at de bliver intetsigende.
Opfølgning på forventning	• Nogle virksomheder mangler at sammenholde det realiserede resultat med det forventede resultat fra det foregående år og begrunde eventuelle afvigelser.	• Skal følge konkret op på tidligere udmeldte forventninger.

Øvrige relevante forhold (4)

Klima - påvirkning af årsrapporten

Klimaændringerne påvirker også årsrapporten!

- Vigtigt at der er sammenhæng mellem ledelsesberetningen og den finansielle del af årsrapporten
- Hvis ledelsen har et ønske om, at virksomheden skal være CO2 neutral i 20xx - hvordan vil man så nå dertil?
 - Kræver det investeringer i nye anlægsaktiver?
 - **Forkorter det levetider/brugstider for eksisterende anlægsaktiver?**
 - Vil det forøge omkostningerne og dermed påvirke nedskrivningstest?
 - Påvirker det de **finansielle forventninger** til fremtiden?
 - Vær iøvrigt opmærksom på, om kunder eller leverandører kræver opfyldelse af bestemte klimamål!
- Klimaet kan ligeledes påvirke den måde, virksomheden agerer på og dermed de aktiver og forpligtelser, som indregnes i årsregnskabet:
 - Indgås der elkøbskontrakter med køb af grønne certifikater?
 - Optages der lån med grønne KPI'er eller udstedes green bonds?
 - Købes der CO2 certifikater?
- Regulator er opmærksom herpå - så vær sikker på, at der er sammenhæng i budskaberne.

The background of the slide is composed of a grid of squares in three colors: light gray, orange, and dark gray. The pattern is abstract and non-repeating, with squares of varying sizes scattered across the frame. Some squares are isolated, while others form small clusters or larger shapes. The overall effect is a modern, minimalist aesthetic.

Sustainability: Mange nye initiativer

Nye regler om mål og politikker for det underrepræsenterede køn (1)

Store klasse C og klasse D virksomheder

Nye regler!

- Mål for det underrepræsenterede køn i selskabets bestyrelse (som hidtil).
- **Et mål for den daglige ledelsesgruppe (nyt mål):**
 - Direktionen + personer, der sidestilles med direktionen (1. niveau), og
 - personer, der refererer til 1. niveau, og har personaleansvar.
- **Politik for det underrepræsenterede køn for den daglige ledelsesgruppe (nyt).**
- Ikke koncernmål og -politikker - omfatter det enkelte selskab. Størrelse bestemmes dog af koncernen, hvis selskabet udarbejder koncernregnskab.

Hvem er omfattet:

- Store virksomheder, statslige og børsnoterede virksomheder.
- I koncerner, hvis selskabet selv er omfattet, eller hvis selskabet er moderselskab for en stor koncern og aflægger koncernregnskab.
- **Har det omfattede selskab under 50 ansatte** → Ikke krav om måltal+politikker for den daglige ledelsesgruppe, men stadig for bestyrelsen.

Ikrafttræden:

- For **regnskabsår, der begynder den 1. januar 2023 eller senere.**
- Redegørelsen i årsrapporten er mere omfattende...se næste slide!

Bemærk (uddrag) af nuværende § 99 b:

Stk. 3....Redegørelsen skal indeholde oplysninger om,

- 1) hvordan virksomheden omsætter sine politikker for at øge andelen af det underrepræsenterede køn til handling, og
- 2) virksomhedens vurdering af, hvad der er opnået som følge af virksomhedens arbejde med at øge andelen af det underrepræsenterede køn i regnskabsåret, og **virksomhedens eventuelle forventninger til arbejdet fremover.**

Forventninger til arbejdet fremover vil naturligt indeholde omtale af de nye måltal og politikker.

Nye regler om mål og politikker for det underrepræsenterede køn (2)

Store klasse C og klasse D virksomheder

Redegørelsen skal fremover altid medtages i ledelsesberetningen - **ikke længere kun på virksomhedens hjemmeside!**

Virksomheden er ikke forpligtet til at opstille mål, fordi krav er opfyldt.	Virksomheden er forpligtet til at opstille mål, fordi krav <u>ikke</u> er opfyldt
1 Samlede antal af medlemmer af bestyrelsen og procentdel, som underrepræsenterede køn udgør.	1 Mål i procent for andelen af det underrepræsenterede køn i det øverste ledelsesorgan, samt år, hvor målet forventes opfyldt.
2 Samlede antal af personer på øvrige ledelsesniveauer og procentdel, som underrepræsenterede køn udgør..	2 Mål i procent for andelen af det underrepræsenterede køn på øvrige ledelsesniveauer, samt år hvor målet forventes opfyldt.
3 De i nr. 1-2 nævnte tal for de fire foregående regnskabsår(*)	3 De i nr. 1 og 2 nævnte tal for de fire foregående regnskabsår (*).
<i>(*) Virksomhederne kan det første år kan nøjes med at medtage oplysningerne for det pågældende regnskabsår. I de efterfølgende fire regnskabsår skal virksomheden løbende supplere oversigten med oplysninger yderligere et regnskabsår. Virksomheden vil således først skulle give den fuldstændige femårsoversigt i årsrapporten i det femte regnskabsår, kravet finder anvendelse.</i>	For bestyrelsen: • Status for opfyldelsen af måltallet, de væsentligste handlinger udført i regnskabsåret for at opfylde måltallet og årsagen til at måltallet ikke er opfyldt. For øvrige ledelsesniveauer: • Redegøre for virksomhedens politik for at øge andelen af det underrepræsenterede køn: a) Det væsentligste indhold af politikken, b) De væsentligste handlinger, som virksomheden har foretaget i regnskabsåret for at nå måltallet og for at omsætte sin politik til handling, og c) Status for opfyldelsen af måltallet, og årsagen til at måltallet ikke er opfyldt.

CSRD/ESRS (1)

Fremtidens bæredygtighedsrapportering

CSRD

Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) sætter rammerne for de skærpede krav til bæredygtighedsrapportering. Direktivet er vedtaget i november 2022.

Reglerne skal implementeres i årsregnskabsloven inden den 6. juli 2024.

Virksomhederne skal rapportere første gang for regnskabsår der starter på nedenstående dato eller senere:

- 1. januar 2024: De største børsnoterede virksomheder med >500 ansatte.
- 1. januar 2025: Store virksomheder (stor klasse C) og store børsnoterede virksomheder ("stor klasse D").
- 1. januar 2026: Små og mellemstore børsnoterede virksomheder (øvrige klasse D-virksomheder, pånær mikro) - mulighed for at udskyde til regnskabsår der starter 1. januar 2028.
- 1. januar 2028: Ikke-EU virksomheder med samlet EU-omsætning >150 mEUR kan blive omfattet.

ESRS

European Sustainability Reporting Standards (ESRS) specificerer rapporteringskravene efter CSRD.

I november 2022 overleverede EFRAG det første sæt ESRS til EU kommissionen (12 standarder), som skal vedtages senest den 30. juni 2023:

- De første 12 ESRS standarder er generelle standarder om miljø (E), bæredygtighed (S) og governance (G).
- Efterfølgende skal vedtages sektorspecifikke standarder for >40 sektorer. De første forventes i høring i foråret 2023 og skal vedtages senest 30. juni 2024.
- Herudover skal der udvikles standarder med simplificerede oplysningskrav for de små og mellemstore børsnoterede virksomheder og for ikke-EU-virksomheder.

Link til det vedtagne CSRD:

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2022.322.01.0015.01.ENG&toc=OJ%3AL%3A2022%3A322%3ATOC

CSRD/ESRS (2)

Påvirker det virksomheder i klasse B og mellemstor C?

De er ikke omfattet af reglerne, men...

- De omfattede virksomheder skal efter ESRS-standarderne rapportere for hele værdikæden.
- **De mindre virksomheder kan derfor blive omfattet** i en eller anden grad som følge af krav fra kunder og leverandører til overholdelse af visse krav og muligvis rapportering/dokumentation heraf.
- Derfor kan de mindre virksomheder ikke bare ignorere udviklingen, og de bliver nødt til at følge med - uanset at lovgivningen ikke kræver det.

SECTOR-AGNOSTIC STANDARDS			
Cross cutting standard	Environment	Social	Governance
ESRS 1 General requirements	ESRS E1 Climate change	ESRS S1 Own workforce	ESRS G1 Business conduct
ESRS 2 General disclosures	ESRS E2 Pollution	ESRS S2 Workers in the value chain	
	ESRS E3 Water & marine resources	ESRS S3 Affected communities	
	ESRS E4 Biodiversity & ecosystems	ESRS S4 Consumers and end-users	
	ESRS E5 Resource use and Circular economy		

Øvrig EU-regulering undervejs (1)

EU-regulering der **er** vedtaget

Taksonomiforordningen

Fastlægger rammer og betingelser for, hvad der kan klassificeres som **bæredygtig økonomisk aktivitet**, og krav om rapportering herom.

Forordningen er trådt i kraft og gælder for børsnoterede virksomheder med >500 ansatte.

Øget rapportering for 2022, som bl.a. omfatter brug af **obligatorisk rapporteringsskema**.

Indførelsen af CSRD **udvider kredsen af virksomheder omfattet af taksonomireglerne** samt krav om **revisorerklæring** (begrænset sikkerhed).

Women on board

“Women on board” direktivet er vedtaget af EU i november 2022.

Skal sikre **ligelig kønsmæssig fordeling i ledelserne** for “store” børsnoterede virksomheder, jf. ÅRL størrelsesgrænser.

Direktivet skal implementeres i dansk lovgivning inden udgangen af 2024.

Virksomhederne skal have et mål om en ligelig kønsmæssig fordeling inden **den 30. juni 2026**. Hvis ikke, skal virksomheden forklare årsagen hertil, samt foranstaltninger for at opnå ligelig fordeling.

CBCR

Country-by-country reporting (CBCR) direktivet blev vedtaget i 2021.

Skal øge transparens omkring store multinationale virksomheders **skatteforhold**.

Rapportering for store multinationale virksomheder med en **konsolideret omsætning >750 m.EUR**.

Offentliggøre den selskabsskat, der betaler i

- EU-lande
- Lande på EU's sortliste
- Lande på EU's gråliste i to på hinanden følgende år

Direktivet skal implementeres i dansk lovgivning senest den 22. juni 2023 og skal anvendes senest 12 måneder efter.

Øvrig EU-regulering undervejs (2)

EU-regulering der forventes vedtaget i 2023

CSDDD

Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD) har til formål at fremme menneskerettigheder og miljøforhold.

Virksomhederne skal integrere due diligence i virksomhedens politikker og risikostyring i hele værdikæden. Endvidere er der krav om, at virksomhederne skal behandle klager fra omverdenen - og rapportere herom.

Forslaget forventes vedtaget inden udgangen af 2023 og gælder:

- 3 år efter direktivet træder i kraft: Meget store virksomheder med >1.000 ansatte og omsætning >300 m.EUR.
- 4 år: Virksomheder med >500 ansatte og omsætning >150 m.EUR.
- 5 år: Virksomheder i visse sektorer med >250 ansatte og omsætning >40 m.EUR.

Tvangsarbejde

Nyt EU-forslag til forordning om forbud mod produkter fremstillet med tvangsarbejde på EU-markedet.

Forslaget blev fremsat af EU Kommissionen i september 2022 og forventes vedtaget inden udgangen af 2023. Forordningen træder i kraft 24 måneder efter vedtagelsen, dvs. potentielt ikrafttræden i løbet af 2025.

Forordningen vil forbyde, at produkter fremstillet helt eller delvist ved tvangsarbejde bringes i omsætning og gøres tilgængelige på det indre marked samt eksporteres. Forbuddet omfatter alle erhvervsdrivende uanset virksomhedsstørrelse eller type.

Gender Pay

Nyt direktiv om styrkelse af lige løn til mænd og kvinder ved hjælp af transparens og skærpede håndhævelsesmuligheder.

Den 15. december 2022 blev der indgået en politisk aftale. Direktivet, skal implementeres i dansk lovgivning indenfor 3 år fra endelig ikrafttræden.

Reglerne gælder for alle arbejdsgivere, og omfatter bl.a.:

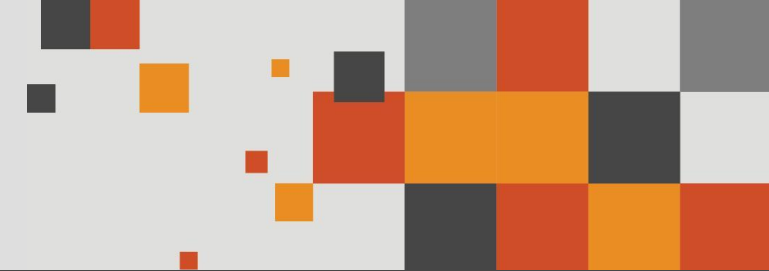
- Arbejdstagers ret til at få oplysninger om gennemsnitlig løn fordelt på køn.
- Krav om gennemførelse af en lønvurdering, hvis lønforskellen udgør >5% og ikke kan forklares af kønsneutrale faktorer.
- Skærpede krav om kompensation og bøder ved ulige lønforhold.
- Rapporteringskrav om lønforhold fordelt på køn. Dette krav gælder for virksomheder med >250 ansatte, og vil på sigt også gælde virksomheder med >100 ansatte.



Øvrige forhold for børsnoterede
selskaber

Finansiell guidance og intern viden

Finanstilsynet har skærpet fokus på guidance til det kommende år

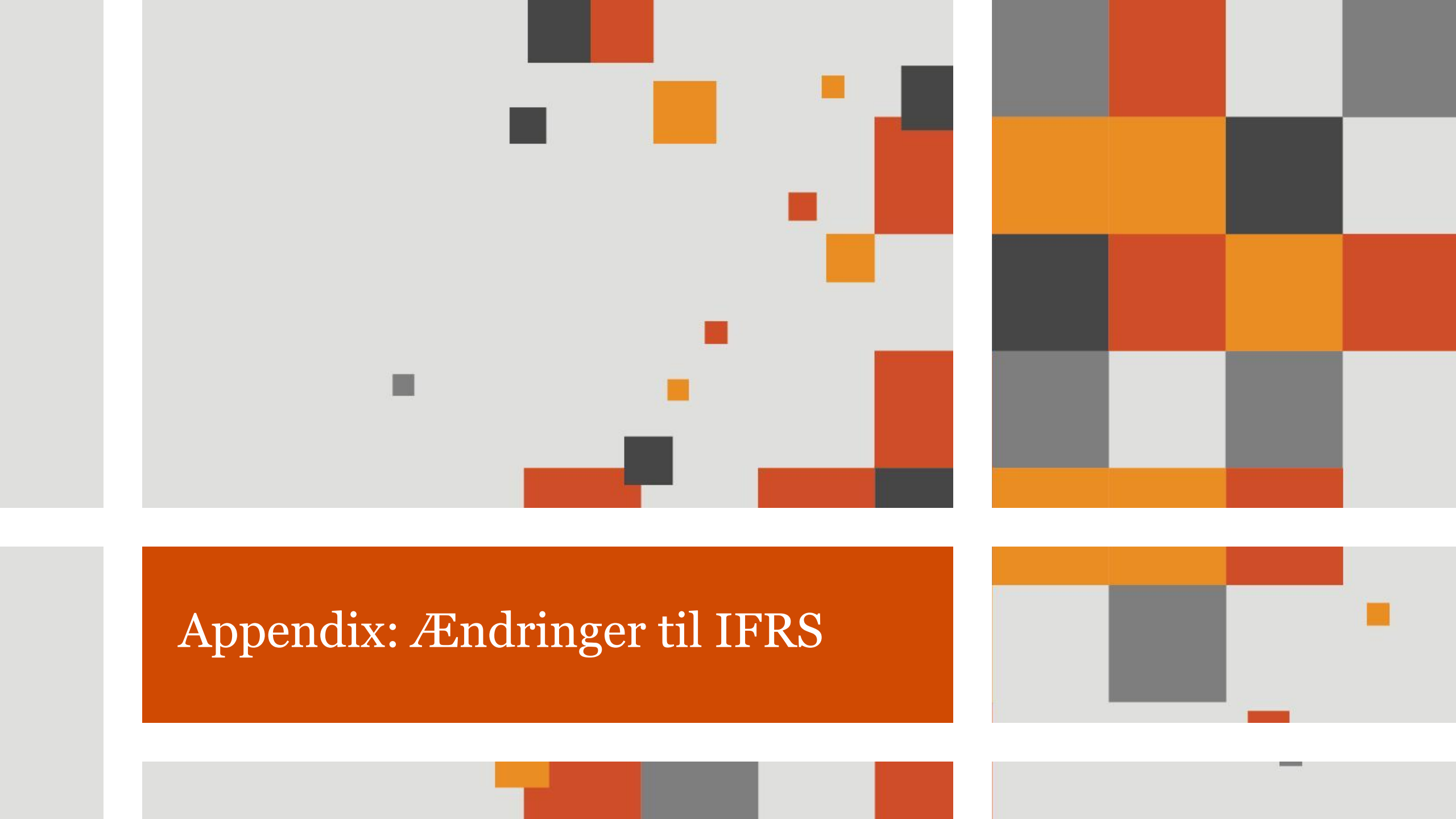


Finanstilsynet har opdateret vejledning om intern viden i finansielle rapporter:

- De første udmeldinger om en udsteders finansielle forventninger (guidance) til et kommende regnskabsår kan være oplysninger, som skaber nye forventninger hos investorerne,
- Udsteder skal overveje, om oplysningerne udgør intern viden

Finanstilsynets offentliggjorte temaundersøgelse havde en række fokuspunkter for udstedere:

- Hvis forventninger udgør intern viden - offentliggør hurtigst muligt.
- Udsteder er selv nærmest til at vurdere om forventninger udgør intern viden.
- Hvis intern viden skal udsteder være opmærksom på, hvordan udsteder offentliggør den interne viden.
 - Udsteder skal i en selvstændig selskabsmeddelelse beskrive den interne viden og offentliggøre den i kategorien "Intern viden" - **kan være tidligere end årsrapportens offentliggørelse!**
 - Kort beskrivelse af de finansielle forventninger til det kommende år, og hvorfor de udgør intern viden.
 - Udsteder skal ikke indberette hele den finansielle rapport som "Intern viden", hverken hos Nasdaq eller i OAM.



Appendix: Ændringer til IFRS

Appendix: Standarder og ændringer

Der træder i kraft for regnskabsår, der begynder 1. januar 2022

IASB har vedtaget følgende nye standarder eller ændringer til standarder, som træder i kraft pr. 1. januar 2022.

Ændringerne skal implementeres i årsrapporten for 2022.

IFRS	Ændring	Ikraft-træden	EU godkendt
Ændring af IAS 16	Ændringen præciserer, at indtægter, der stammer fra et materielt anlægsaktiv under opførsel, før det er klar til at tages i brug, ikke må modregnes i kostprisen på aktivet, men i stedet skal indtægtsføres.	1/1 2022	Ja
Ændring af IAS 37	Ændringen præciserer, at der ved vurderingen af, hvorvidt en kontrakt er tabsgivende, også skal medregnes omkostninger, der er direkte forbundet med kontrakten eller kontraktaktiviteten. Derudover er der medtaget eksempler på, hvad der anses som omkostninger direkte forbundet med en kontrakt, og omkostninger, der ikke anses for at være direkte forbundet med en kontrakt.	1/1 2022	Ja
Annual improvement 2018-2020	Præciseringer til IFRS 1 om førstegangsafklæggelse vedr. valutakursreguleringer, når datterselskabet overgår til IFRS senere end moderselskabet; IFRS 9 om finansielle instrumenter vedrørende gebyrer, som indgår ved testen af, om der sker en modifikation eller en indfrielse af en finansiell forpligtelse; ændring af et eksempel i IFRS 16 og IAS 41 om biologiske aktiver.	1/1 2022	Ja
Ændring til IFRS 3	Der foretages tre mindre ændringer til IFRS 3, hvor bl.a. referencen til begrebsrammen opdateres, der indarbejdes en undtagelse fra begrebsrammen vedrørende hensatte forpligtelser og laves en præcisering vedrørende eventualaktiver.	1/1 2022	Ja

Appendix: Standarder og ændringer

Der træder i kraft for regnskabsår, der begynder 1. januar 2023

IASB har vedtaget følgende nye standarder eller ændringer til standarder, som træder i kraft pr. 1. januar 2023.

Ændringerne skal implementeres i delårs-rapporter for 2023 og samtidig i årsrapporten for 2023.

IFRS	Ændring	Ikraft-træden	EU godkendt
Ændring af IAS 8	Ændring eller præcisering af definitionen på et regnskabsmæssigt skøn for at sikre adskillelse mellem ændringer i regnskabsmæssige skøn og ændringer i anvendt regnskabspraksis.	1/1 2023	Ja
Ændring af IAS 1 og Practise statement 2	Ændringen præciserer, at alene væsentlig anvendt regnskabspraksis behøves beskrevet. Samtidig gives guidance om, hvornår anvendt regnskabspraksis skal anses for at være væsentlig.	1/1 2023	Ja
Ændring af IAS 12	Ændringen kræver, at virksomheder indregner udskudt skat i transaktioner, som giver anledning til lige store skatteaktiver og -forpligtelser, fx første indregning af leasingkontrakter efter IFRS 16 eller en retableringsforpligtelse efter IAS 37. Undtagelsen ved første indregning kan således ikke anvendes i disse tilfælde.	1/1 2023	Ja



Pause



Moms og afgifter



Agenda

1. Nye renteregler
2. Opmærksomhedspunkter – typiske fejlkilder
3. Fast ejendom – nyt i 2022
4. Elladestandere
5. Handel med udlandet
6. Forfatter- og anden kunstnerisk virksomhed
7. Nyt om elafgiften
8. DAC7 – indberetning af handel via platform
9. Kort nyt



Kontrolfokus

Forrentning ved forhøjelser eller for sen registrering

Skattestyrelsen har introduceret forrentning, når moms- og afgiftskrav ikke afregnes til tiden. Dette sker i to tempi.

Første tempi trådte i kraft 15. juni 2022 og dækker forrentning, hvis registrering sker på bagkant.

- Gælder både moms, lønsumsafgift, energiafgifter og punktafgifter.

I 2023 kommer også forrentning på efterfølgende reguleringer i Skattestyrelsens favør.

- Disse kan opstå, hvis virksomheden selv opdager fejl og efterangiver moms og afgifter. De kan også opstå som følge af kontrol fra Skattestyrelsen.

Der er lagt op til, at der kan gives dispensation for forrentning i visse tilfælde. Vi forventer dog, at Skattestyrelsen vil fortolke dispensationsadgangen restriktivt.

Forrentningen udgør
pt. 8,4% p.a.

Opmærksomhedspunkter

Typiske fejlkilder

- Kantinemoms – bruger I den rigtige metode, og håndterer I metoden korrekt?
- Er momskoderne i jeres ERP-system sat rigtigt op?
- Håndterer I fradragsretten korrekt af personaleudgifter, repræsentation, biludgifter mv.?
- Opfylder I betingelserne for momsfrit EU-salg, og kan I dokumentere det?
- Håndterer I erhvervsmoms/reverse charge moms ved køb fra udlandet?
 - Særligt vigtigt hvis ikke I har fuld fradragsret.

Vi opfordrer til, at I kigger ind i jeres momsopsætning og momshåndtering **inden** forrentningen træder i kraft, så efterfølgende kontroller **ikke** betyder, at I rammes af et rentekrav.

Særligt for virksomheder med delvis fradragsret for moms

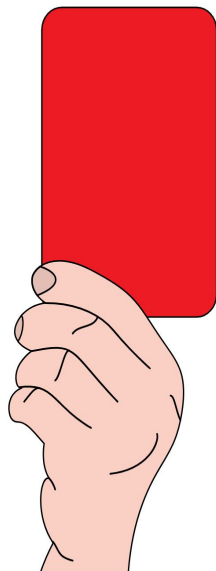
Årskorrekationer for virksomheder med delvis fradragsret udsættes ikke for renter. Men reguleringen sættes i system. Der er lagt op til, at denne skal gennemføres i den momsperiode, der dækker den 6. måned efter regnskabsårets afslutning.

Fast ejendom

Nyt i 2022

Landsskatteretten har underkendt Skattestyrelsens praksis om sondringen mellem moms frit salg af gammel fast ejendom og momspålagt salg af byggegrunde.

- Funktionsdygtighed er ikke længere relevant for vurderingen af, om salg af gamle bygninger er fritaget for moms.
- "Bygninger" omfatter mere end traditionelle bygninger og kan potentielt omfatte parkeringsanlæg, garageanlæg, kældere mv.



Salg af sammenlagte matrikler kan medføre momsfrit salg, hvis der er minimum én gammel bygning på ejendommen

- Krav om forretningsmæssig begrundelse for sammenlægning, fx hvis det er nødvendigt for gennemførelsen af købers påtænkte projekt.
- Kan give muligheder, hvis sammenlægningen er klart forretningsmæssigt begrundet, men pas på Skattestyrelsens røde kort i tilfælde af misbrug.

Salg af flere matrikler under ét BFE-nummer

- Overdragelse af flere selvstændige matrikler kan momsmæssigt vurderes under ét, hvis matriklerne er tinglyst som én samlet fast ejendom under samme BFE-nummer.
- Pas også her på Skattestyrelsens røde kort i tilfælde af misbrug.

Elladestandere

Samspelet mellem moms og afgifter kan være kompliceret.

Administrationsaftale - prisafslag

Den, der har driftsansvaret for en elladestander, har retten til godtgørelse af elafgiften. I visse aftaler bruges den godtgjorte elafgift som et prisafslag på den administrationsaftale, der er indgået mellem den driftsansvarlige og brugeren af elladestanderen.

Et prisafslag kan reducere momsgrundlaget og dermed den salgsmoms, som operatøren skal betale.

Men et prisafslag kan ikke reducere momsgrundlaget til et negativt beløb, da momsretten ikke anerkender salg til negative priser. En negativ pris er derfor udtryk for noget andet. Hvad det er, kommer an på situationen og på, om aftalen foreligger mellem momsregistrerede virksomheder, eller om brugeren er en privatperson.

Momsfradragsret

Momsfradragsretten på udgifter til elladestandere følger de almindelige fradragsregler for biler. Der er tale om driftsudgifter. Så opladning af hvidpladebiler giver ikke ret til fradrag, mens opladning af små gulpladebiler giver ret til fuldt fradrag.

Etablering og drift af elladestandere uden afregning

Køretøjets art	Køretøjets anvendelse	Fradragsret
Personbiler	Uanset brug i virksomheden	Intet fradrag
Vare- og lastbiler med tilladt totalvægt ikke over 3 tons	Kun i virksomheden (gule plader)	Fuldt fradrag
	Ikke kun i virksomheden (papegøjeplader)	Fuldt fradrag
Vare- og lastbiler med tilladt totalvægt over 3 tons	Kun i virksomheden	Fuldt fradrag
	Ikke kun i virksomheden	Fradrag efter et skøn

Momsfritagelse ved kædehandel ud af EU

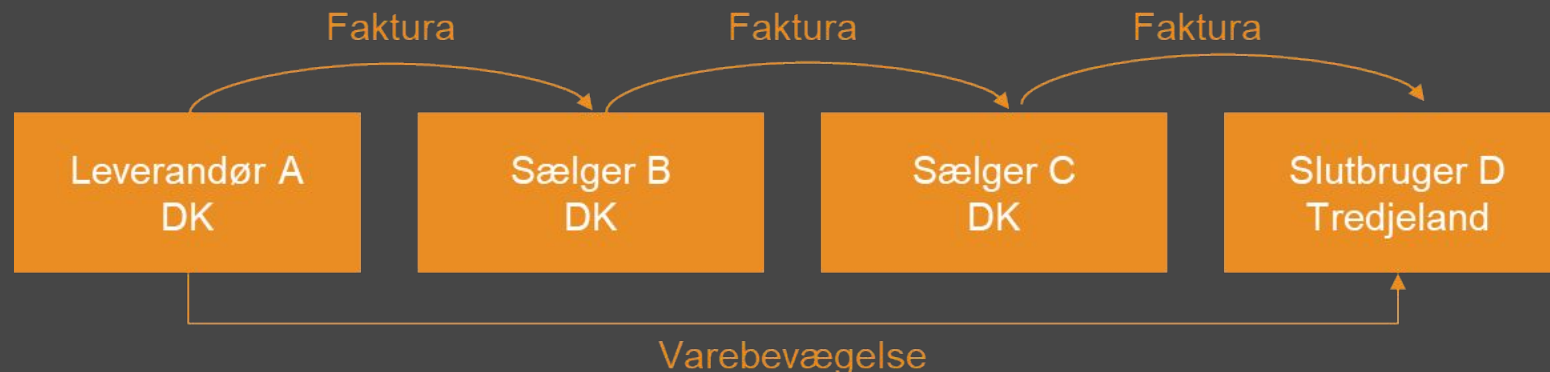
Skatterådet har i et bindende svar udtalt, at der ikke nødvendigvis er sammenfald mellem den toldretlige og den momsretlige eksportør af varer ud af EU. Kun den momsretlige eksport er fritaget for moms.

Det er afgørende for momsfritagelsen for eksport af varer ud af EU, at én af nedenstående betingelser er opfyldt:

1. Varerne skal udføres til et sted uden for EU af sælger eller for sælgers regning.
2. Køber skal ikke være etableret her i landet, og varerne skal udføres til et sted uden for EU af køber eller for købers regning.

Den konkrete sag vedrørte en kædehandel i fire led, hvor Leverandør A stod anført som eksportør på udførselsangivelsen, men Slutbruger D var ansvarlig for forsendelse af varerne ud af EU.

Betingelserne for momsfritagelse var derfor alene opfyldt i sidste led mellem Sælger C og Slutbruger D. De øvrige salg skulle derfor pålægges moms.

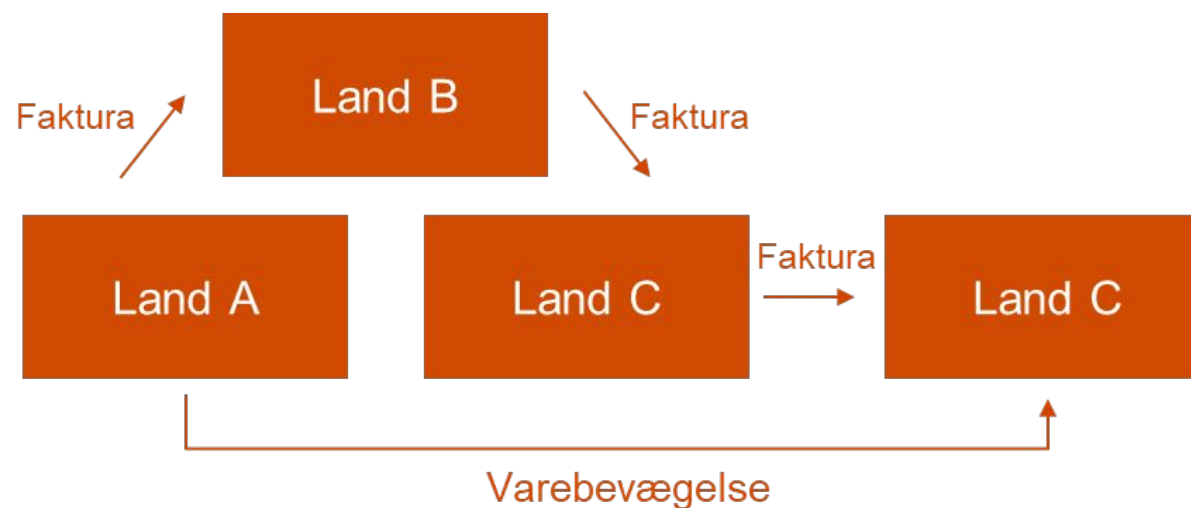


Vær opmærksom ved handel mellem flere parter

Vær opmærksom på nationale kriterier for anvendelse af de simplificerede regler for trekantshandel.

Ikke alle EU-lande fortolker quick fix-reglerne om kædehandler ens.

- Nogle lande anerkender ikke samspil mellem trekantshandel og kædehandel, når varerne sendes direkte til 4. led i kæden.
- Risiko for lokal momsregistrering for mellemhandleren i modtagerlandet.
- Mere fokus på incoterms i udlandet – hvem arrangerer transporten?



Ændring af reglerne om forfattervirksomhed og kunstnerisk virksomhed



Inden valget blev udskrevet, blev lovforslag herom fremsat – igen.

Overdragelse af ophavsrettigheder bliver gjort momspligtig.

Forvaltningsorganisationer skal opkræve moms ved udnyttelse af ophavsrettigheder.

Kunstnere m.fl., der modtager royalty indtægter som følge af deres kunstneriske aktivitet, skal fremadrettet anse disse indtægter som momsfrigitte, hvor de hidtil ikke har været anset for indtægter fra økonomisk virksomhed. Det får den betydning, at de fremadrettet skal medregnes, når kunstnerens momsbrøk skal beregnes.

Vi får at se, om det nu bliver genfremsat i denne folketingssamling ...

Nyt om elafgiften

Elafgiften fra 1. januar 2023

Et politisk flertal har besluttet, at elafgiften sænkes midlertidigt til 0,008 kr. pr. kWh fra 1. januar 2023 til 30. juni 2023.

Den midlertidige ordning er en del af en aftale om ”vinterhjælp” til danskerne.

Hvad betyder det for virksomhederne?

- Nettoafgiften, som skal betales til Skattestyrelsen, forbliver den samme.
- Godtgørelsen vil være 0,004 kr. pr. kWh for virksomheder med fuldt fradrag for moms på indkøbet af elektricitet.

Fra 1. juli 2023 kommer satsen tilbage til et mere normalt niveau.

Liberalt erhverv – særregler fjernes

Fra 1. januar 2023 **fjernes** begrænsningen i godtgørelse af elafgift for virksomheder, som er anset for såkaldte ”liberale erhverv”.

Det betyder, at

- Advokater
- Arkitekter
- Bureauer
- Landinspektører
- Mæglere
- Reklamevirksomheder
- Revisorer
- Rådgivende ingeniører

kan få godtgjort elafgift efter samme regler som alle andre virksomheder.

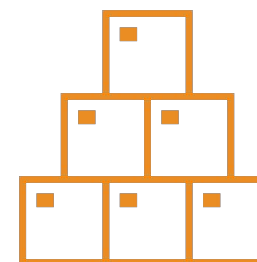
DAC7 – Indberetning af handel via platforme

Den 1. januar 2023 trådte regler i kraft om, at operatører af digitale platforme skal indberette oplysninger om aktiviteter, der fra og med den 1. januar 2023 formidles via platformene til skattemyndighederne i et EU-land.

Det gælder for følgende aktiviteter:

- Udlejning af fast ejendom
- Udlejning af transportmidler
- Udbud af personlige tjenesteydelser
- Salg af varer

Så sælger I på platforme, vil operatøren indberette jeres handel fra den 1. januar i år.



Kort nyt

EU-Kommissionen har den 8. december 2022 foreslået nye regler omkring moms med virkning fra 1. januar 2025 og årene fremover, herunder:

- Elektronisk fakturering og real time elektronisk momsrapportering
- Øgede krav til rapportering af platforme
- Én momsregistrering på tværs af EU

Forslagene skal sikre en mere effektiv myndighedskontrol og reducere momsgabet som følge af manglende momsafregning.

Ændringer i omfanget af
momsfritagelser på
uddannelsesområdet –
styresignal på vej.

Undervisning i legemsøvelser
(fitness, dans mv.) står fortsat til
at blive momspligtig.

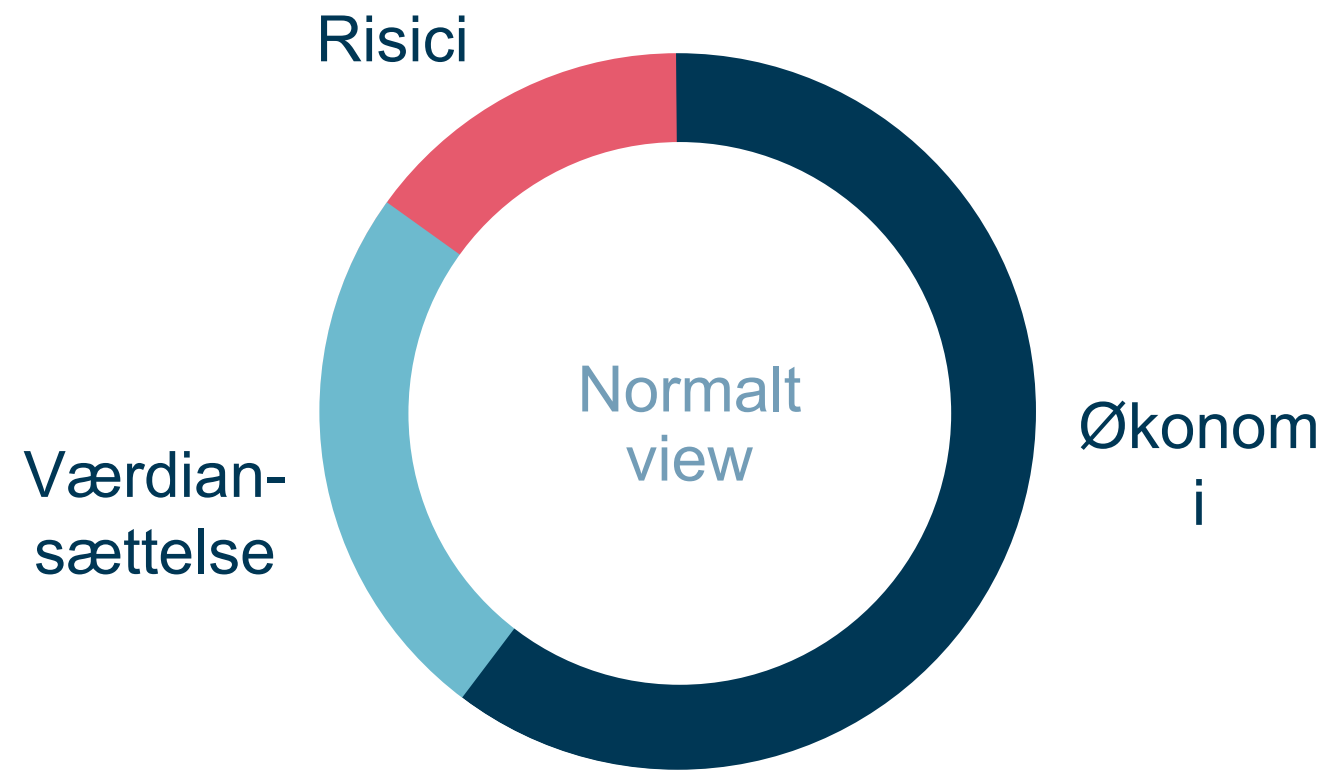
Vores afgiftsvejledning og
momsvejledning udkommer i
2023-udgaver – kan findes på
PwC's hjemmeside.



Lars Skovgaard Andersen
Danske Bank Private Banking

Forventninger til investeringsåret 2023

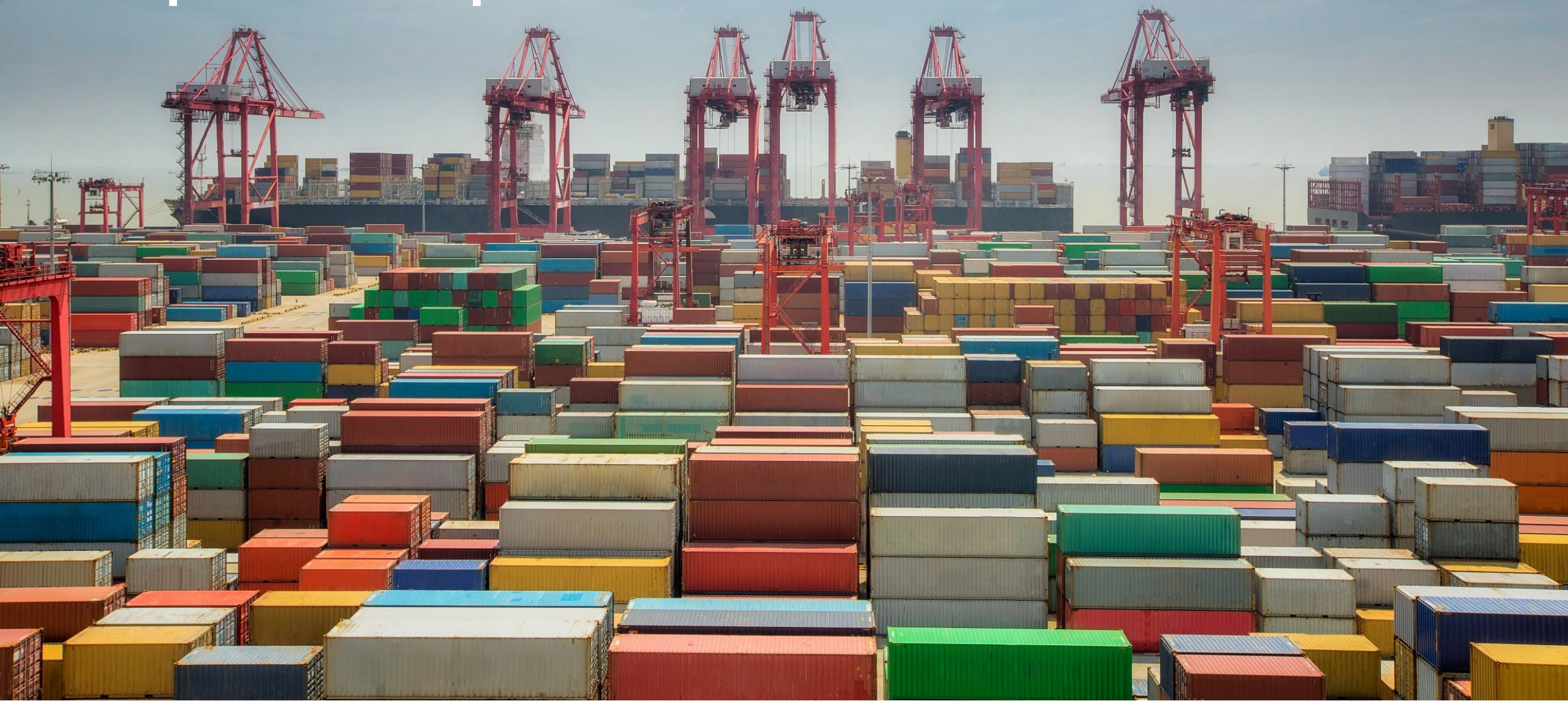
17 januar 2023



Alpha, beta,
gamma, delta,
omicron

...

Kapacitetspres







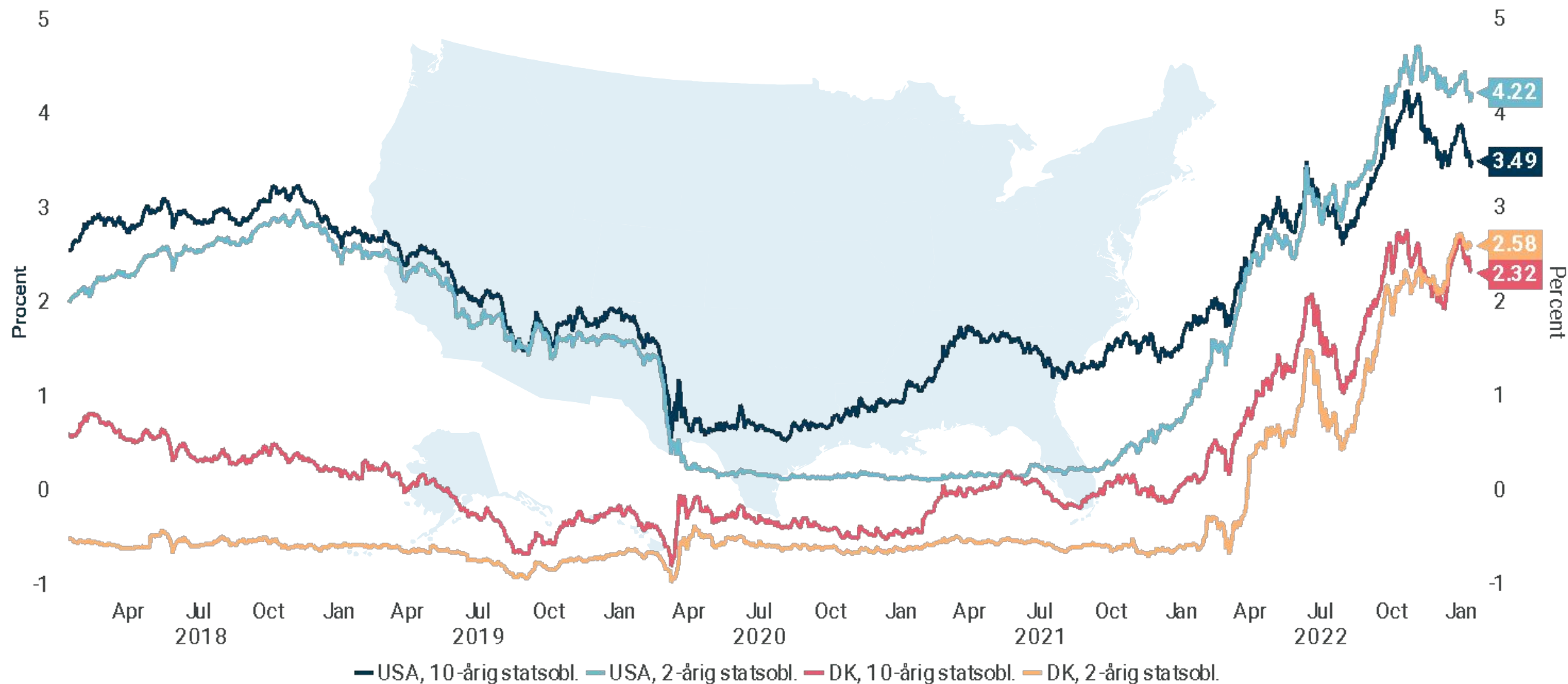
I det lys bør udviklingen i 2022 ikke overraske



Afkast på 5 års sigt stadigvæk attraktivt

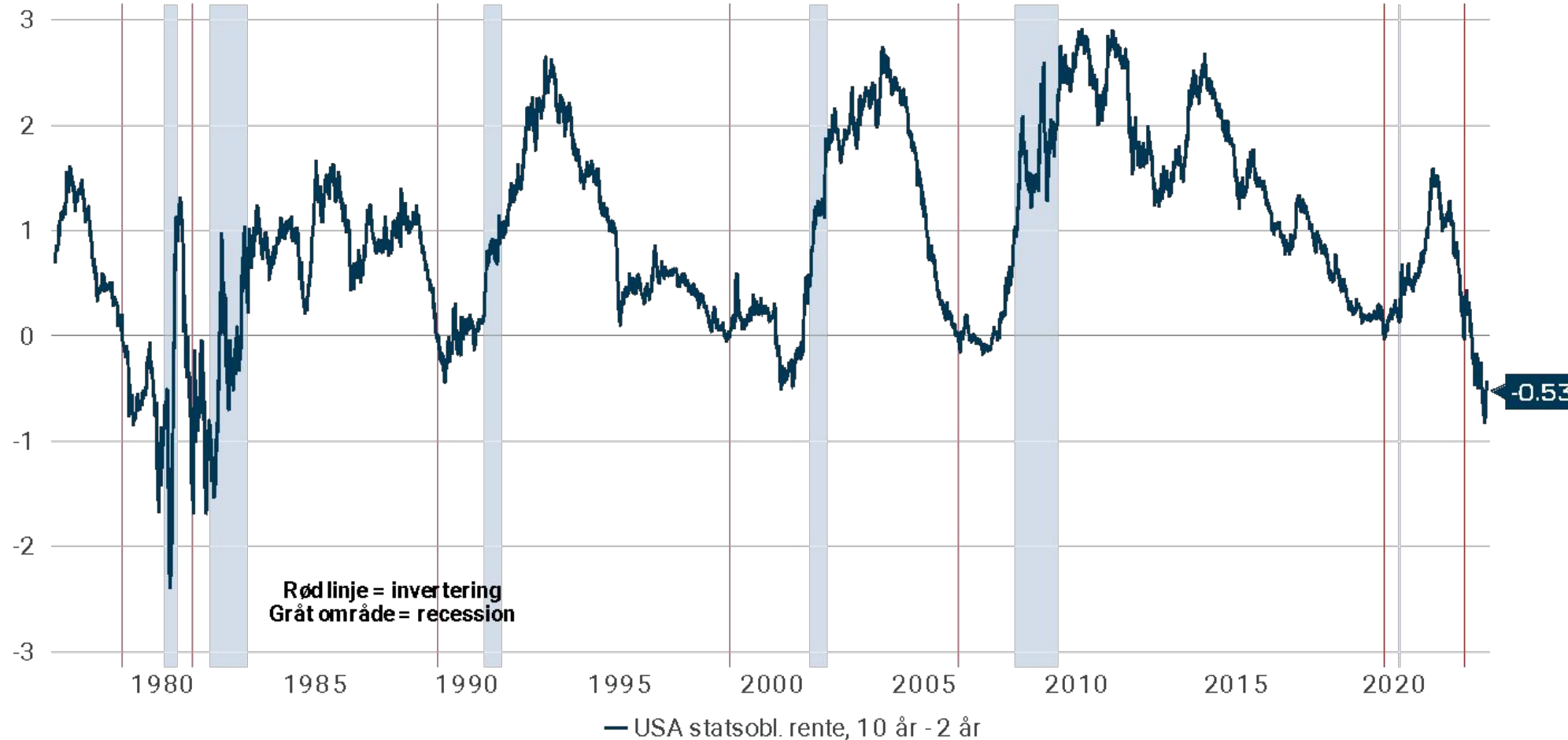


Massiv rentestigning - de lange renter er sandsynligvis tæt på at toppe



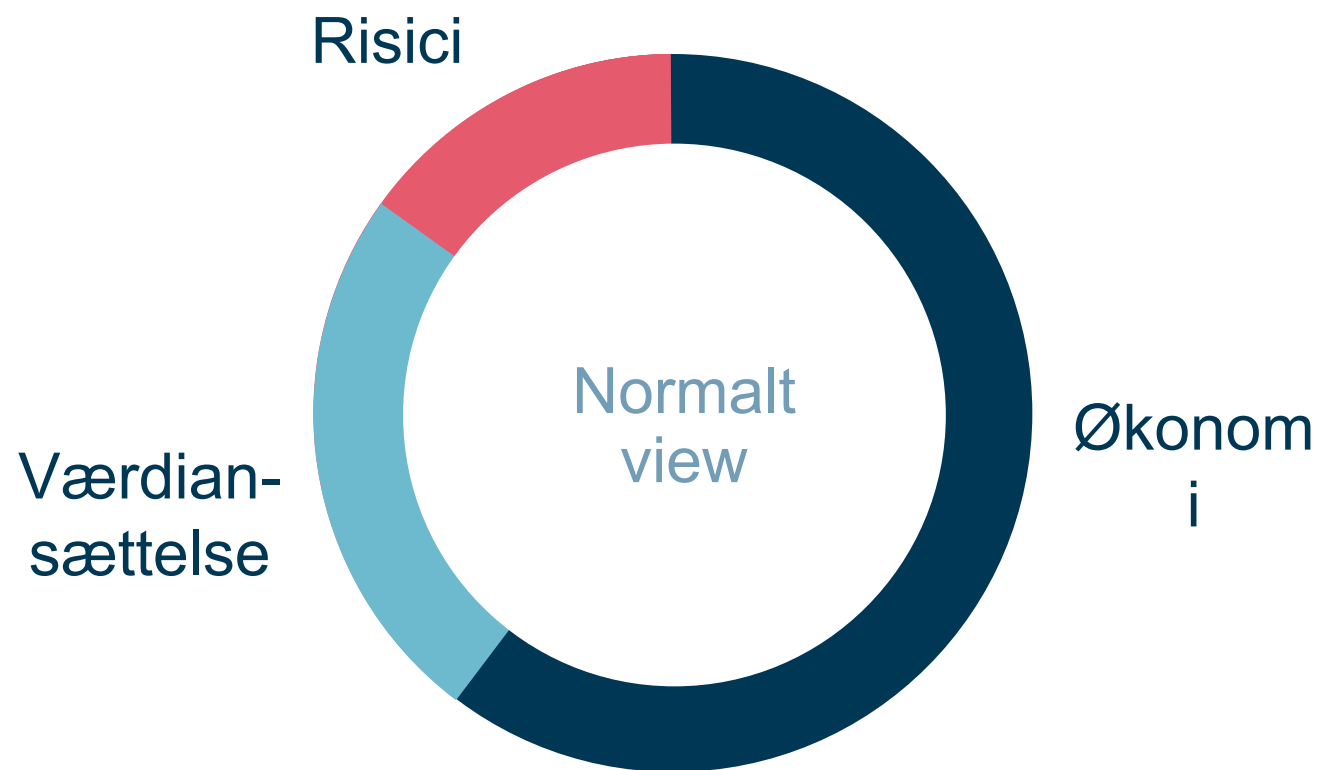
Recessionssignal endnu stærkere

Inverteret rentekurve varsler recession





Fremtidig vækst, risiko og prisen du betaler for at få et afkast



Seneste renteprognose

Centralbankrenter

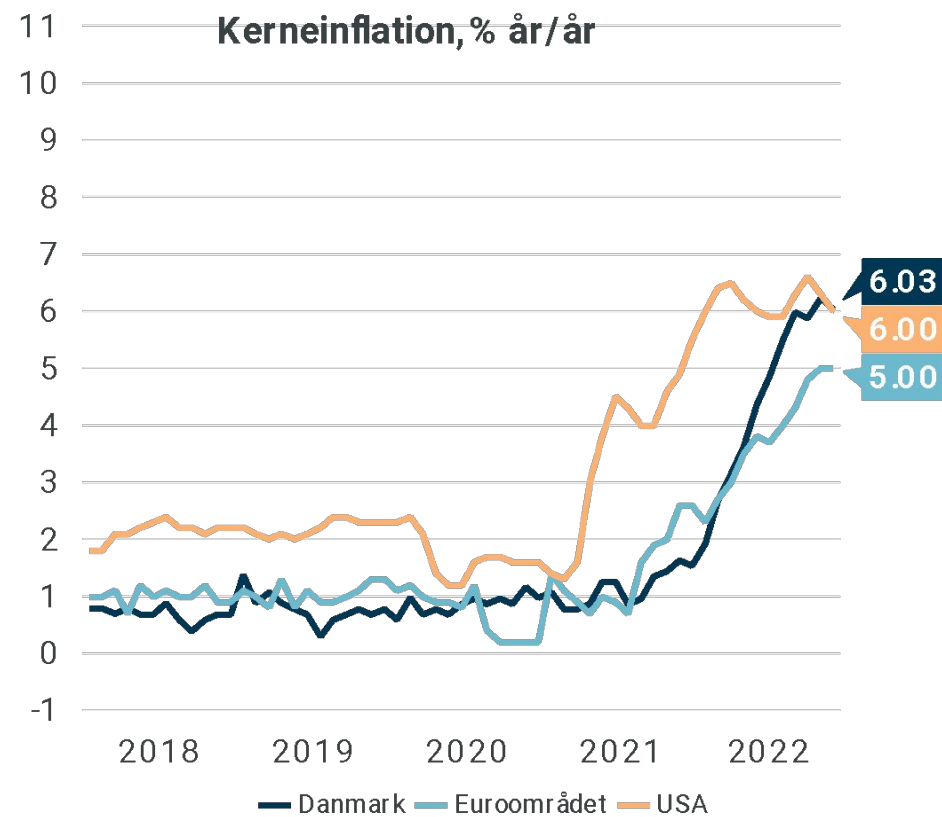
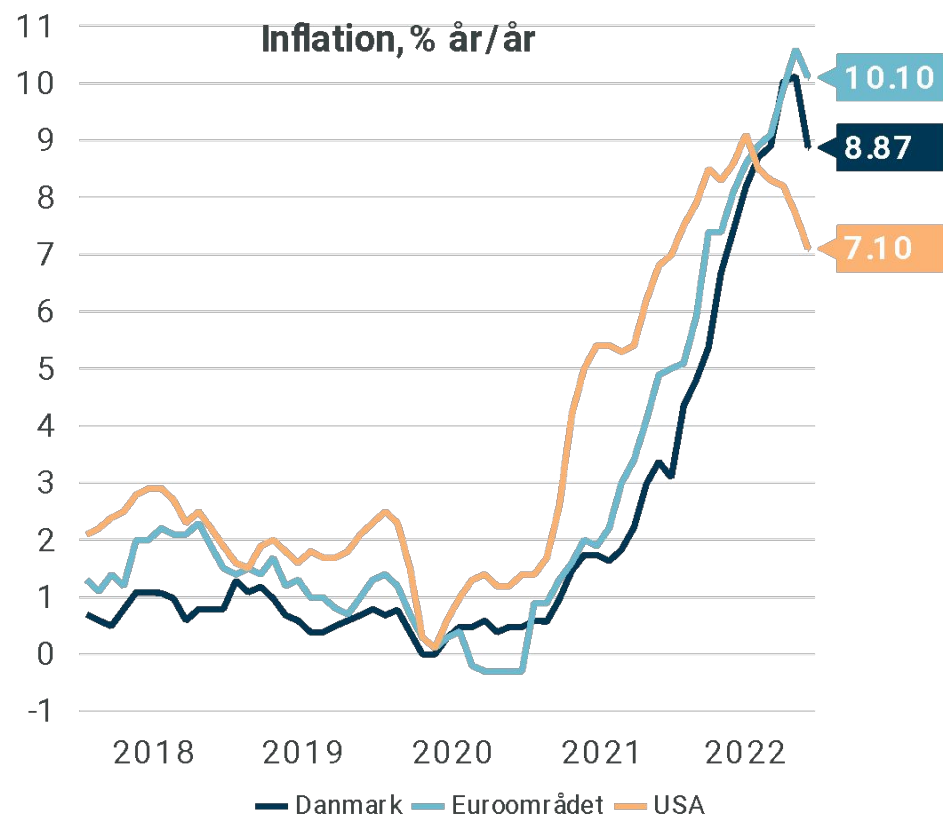
Country	Spot	+3m	+6m	+12m
USD	4.50	5.25	5.25	5.25
EUR	2.00	3.00	3.25	3.25
GBP	3.50	3.75	3.75	3.75
DKK	1.75	2.65	2.90	2.90
SEK	2.50	3.00	3.00	3.00
NOK	2.75	2.75	2.75	2.50

10-årige statsobligationer

Country	Spot	+3m	+6m	+12m
USD	3.70	4.00	4.00	3.60
EUR	2.32	2.50	2.40	2.10
GBP	3.59	3.40	3.40	3.20
DKK	2.54	2.75	2.65	2.35
SEK	2.26	2.30	2.30	2.05
NOK	3.11	3.10	2.80	2.70

Note: EUR = Tyskland

Inflationen er fortsat for høj



Voldsomt fald i reallønnen i Europa

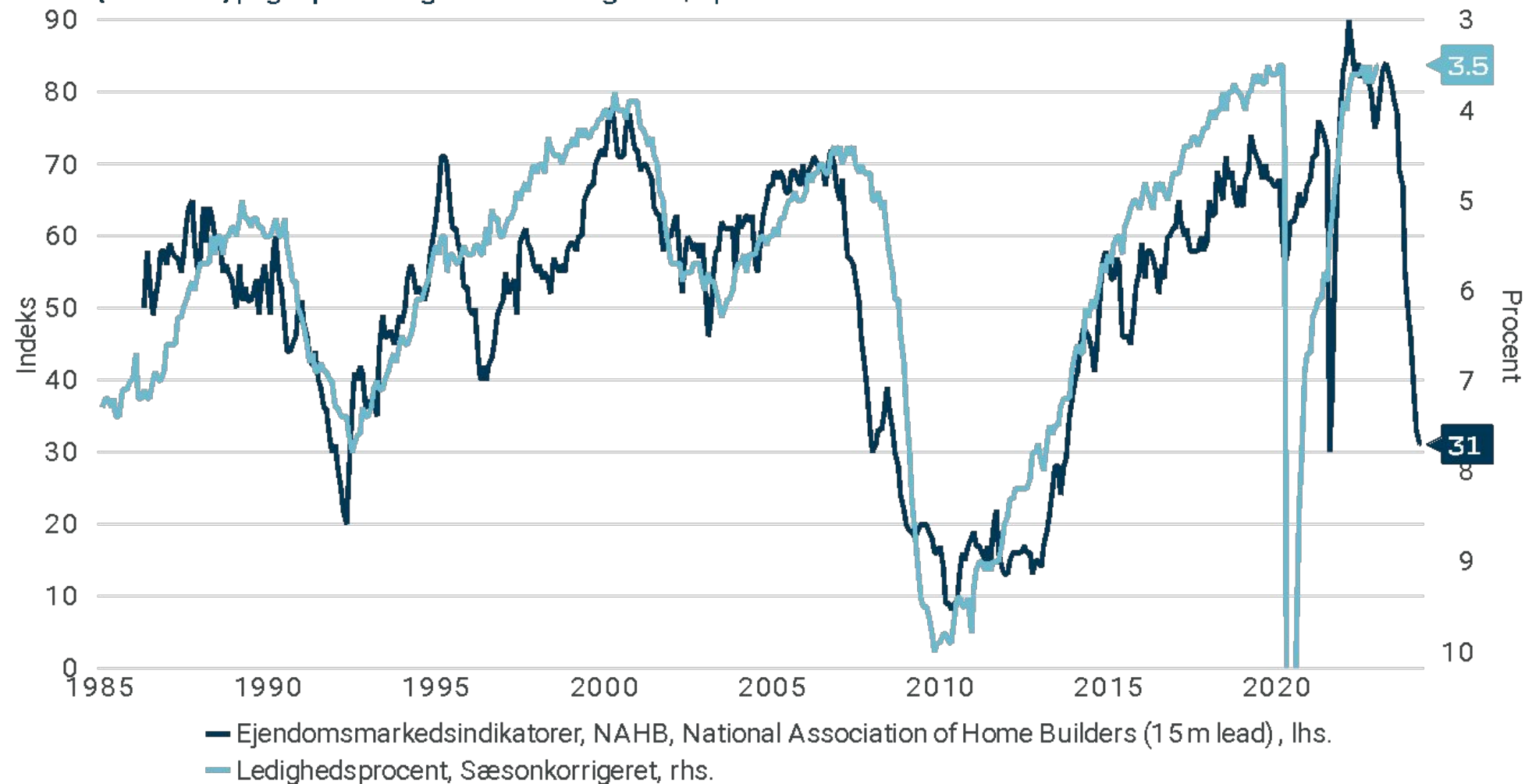
Reallønnen i Euroområdet falder markant

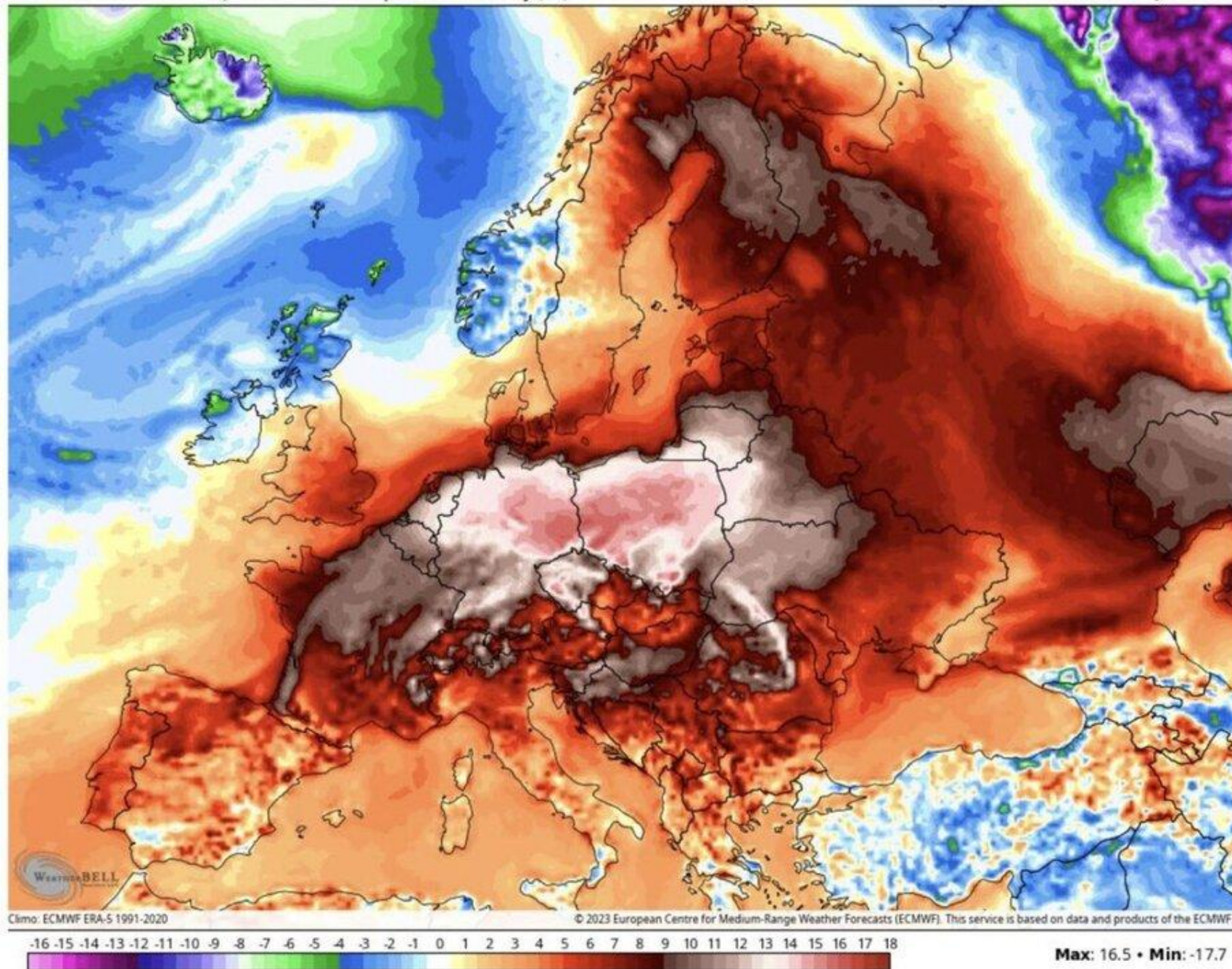




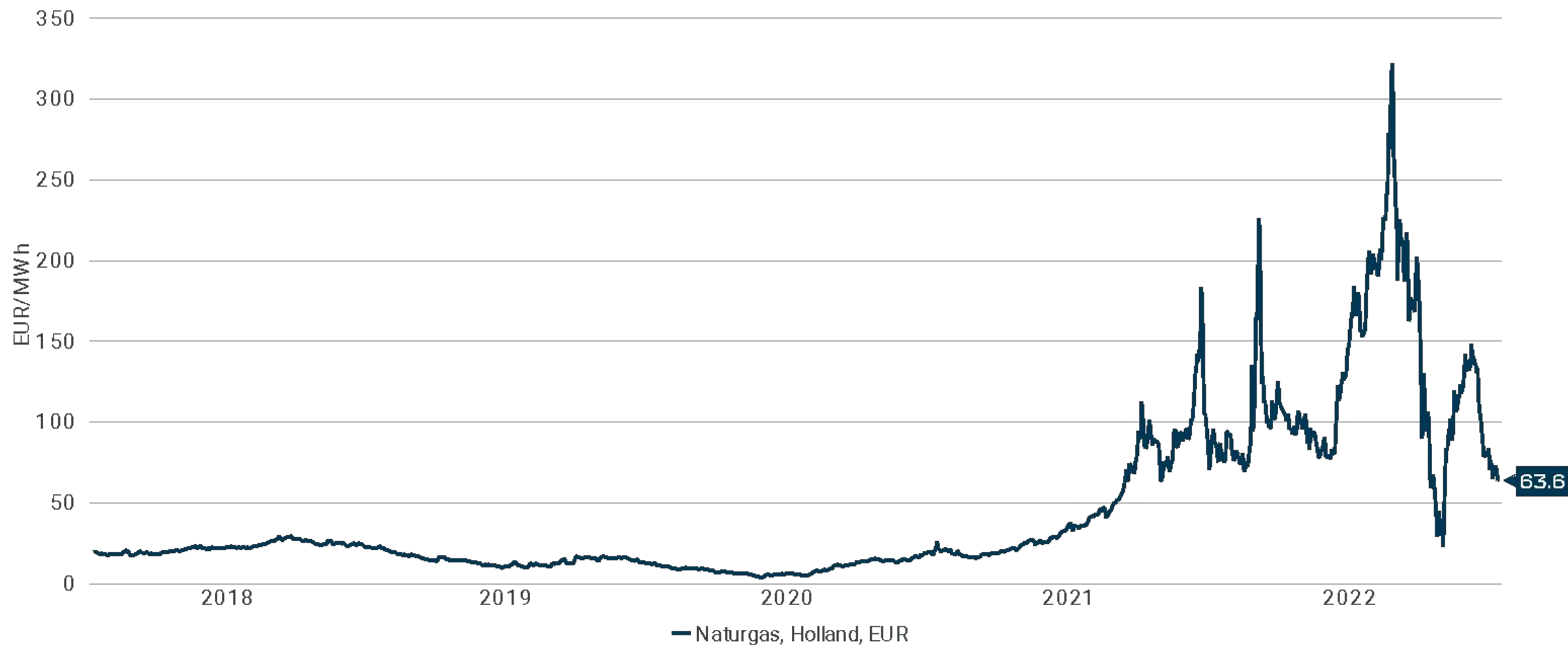
Hold øje med boligmarkedet

NAHB (15m lead) peger på at ledigheden skal stige til 7,5 percent

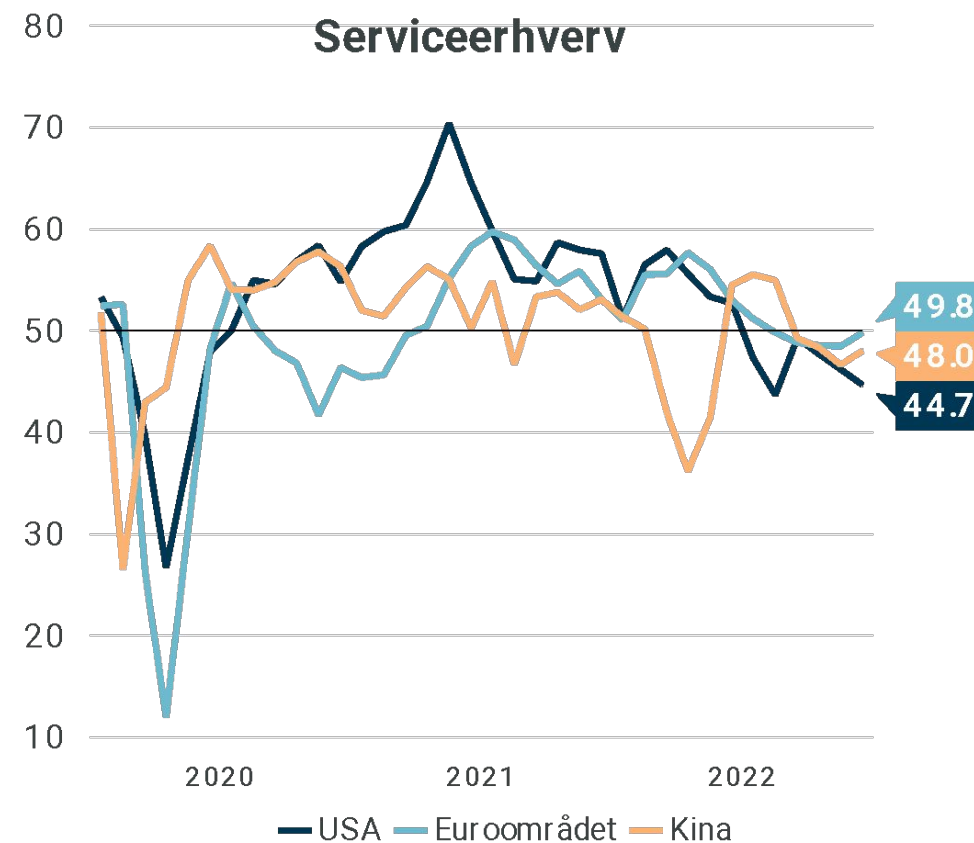
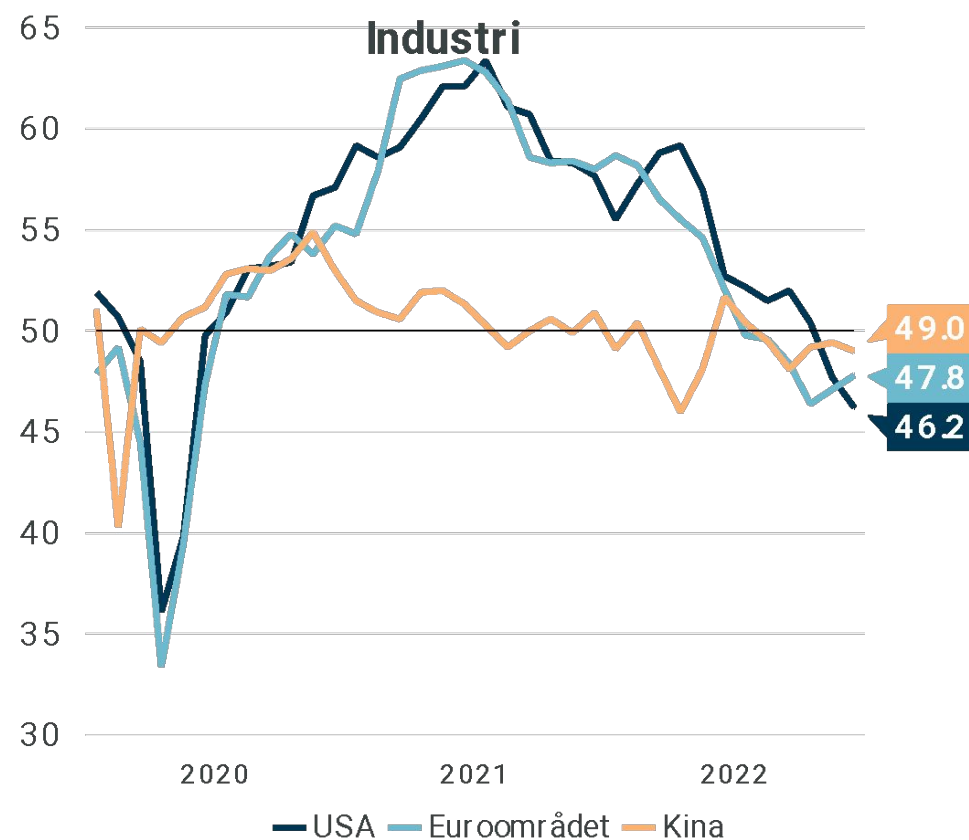




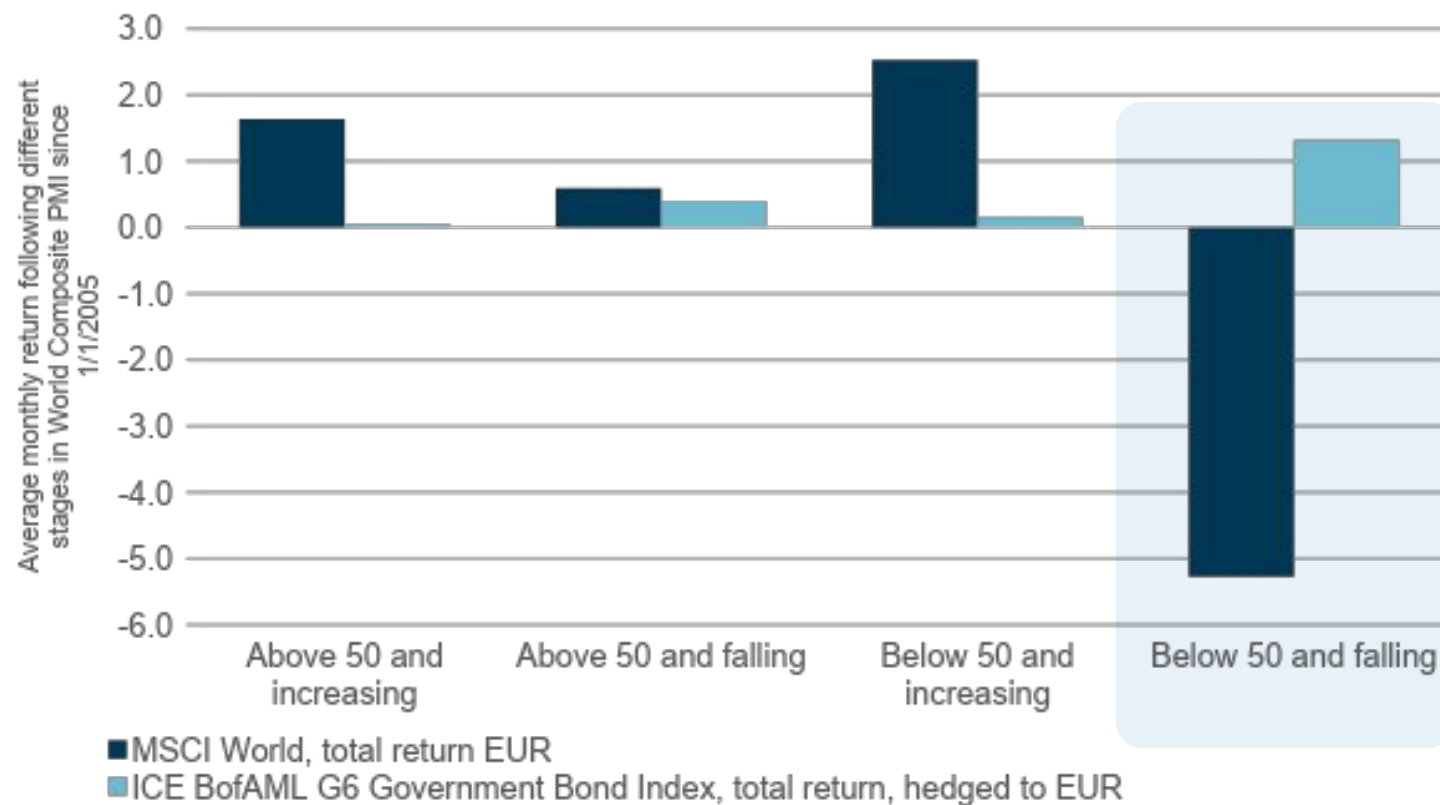
Energikrise i Europa (midlertidig?) afløst



Afmatningen er i gang



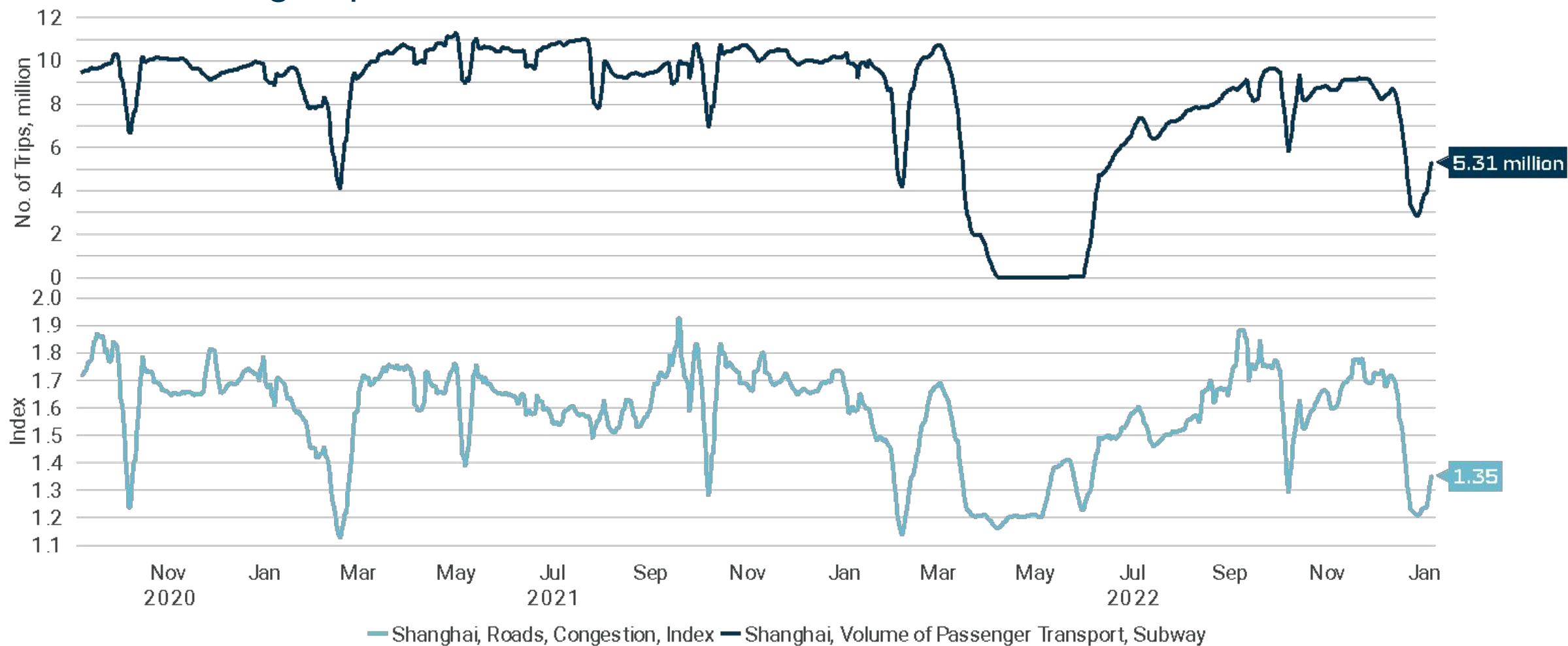
Vi er i den sværere periode, men det bliver vi ikke ved med at være



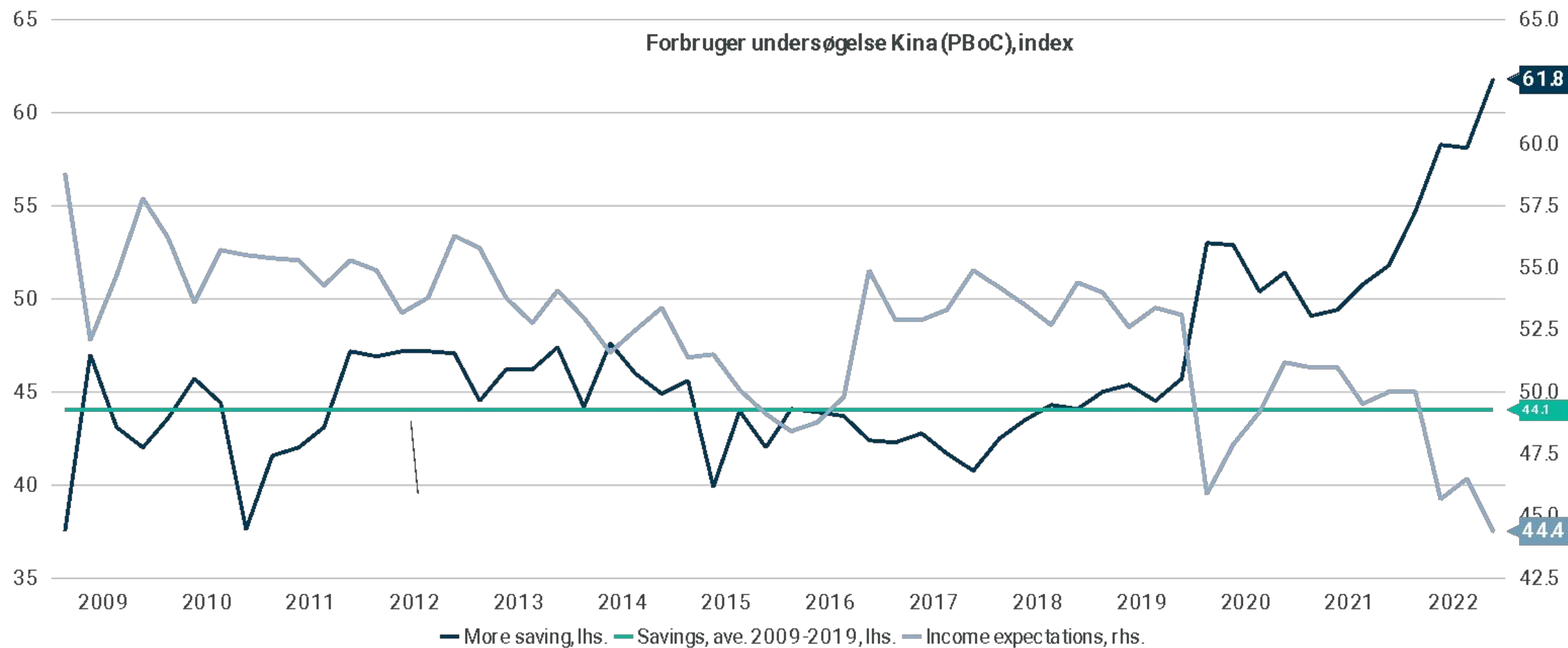


Kina's genåbning

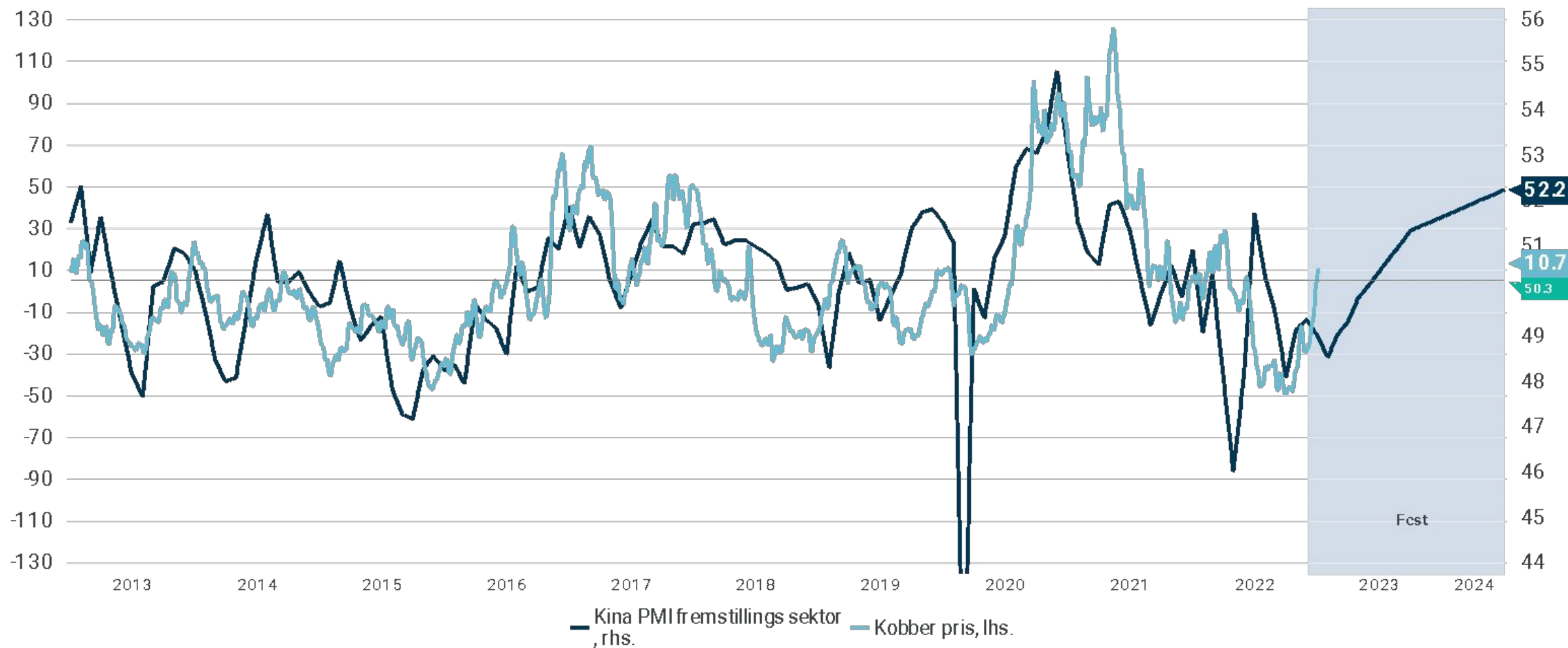
Kineserne er igen på farten



Kineserne har penge til forbrug

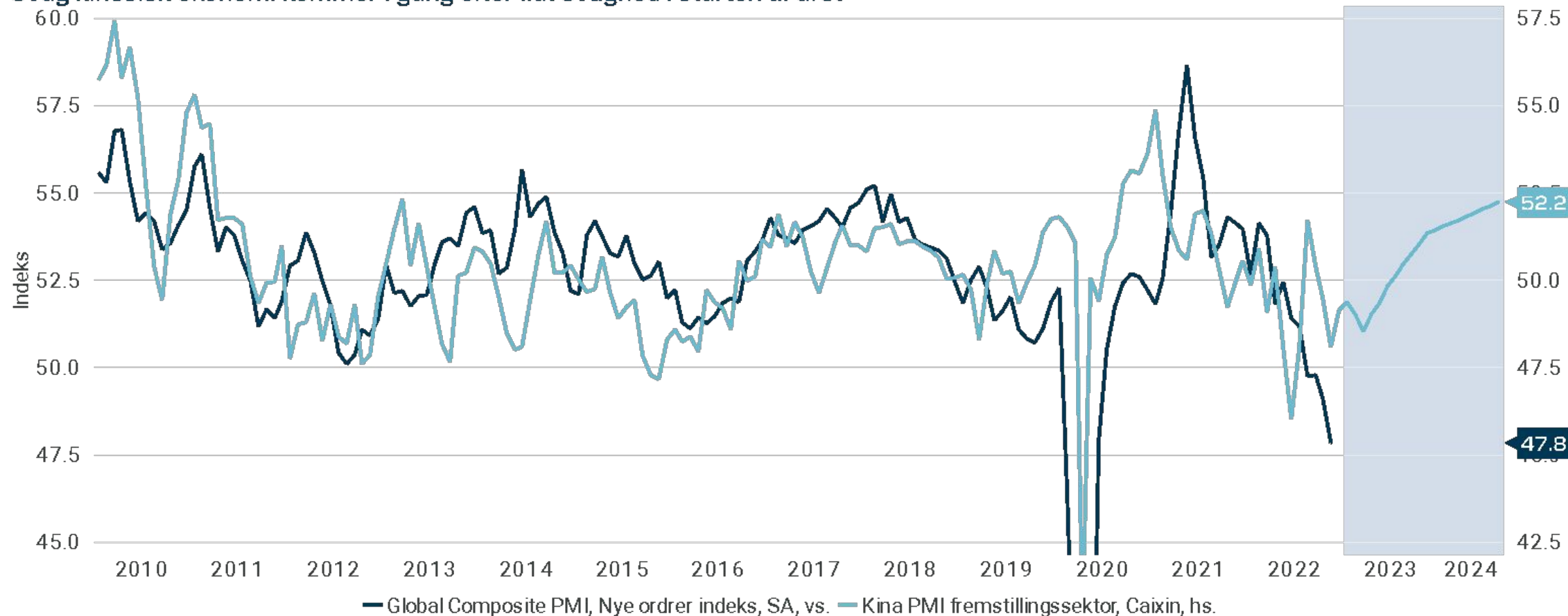


Genåbning betyder øget efterspørgsel efter råvarer

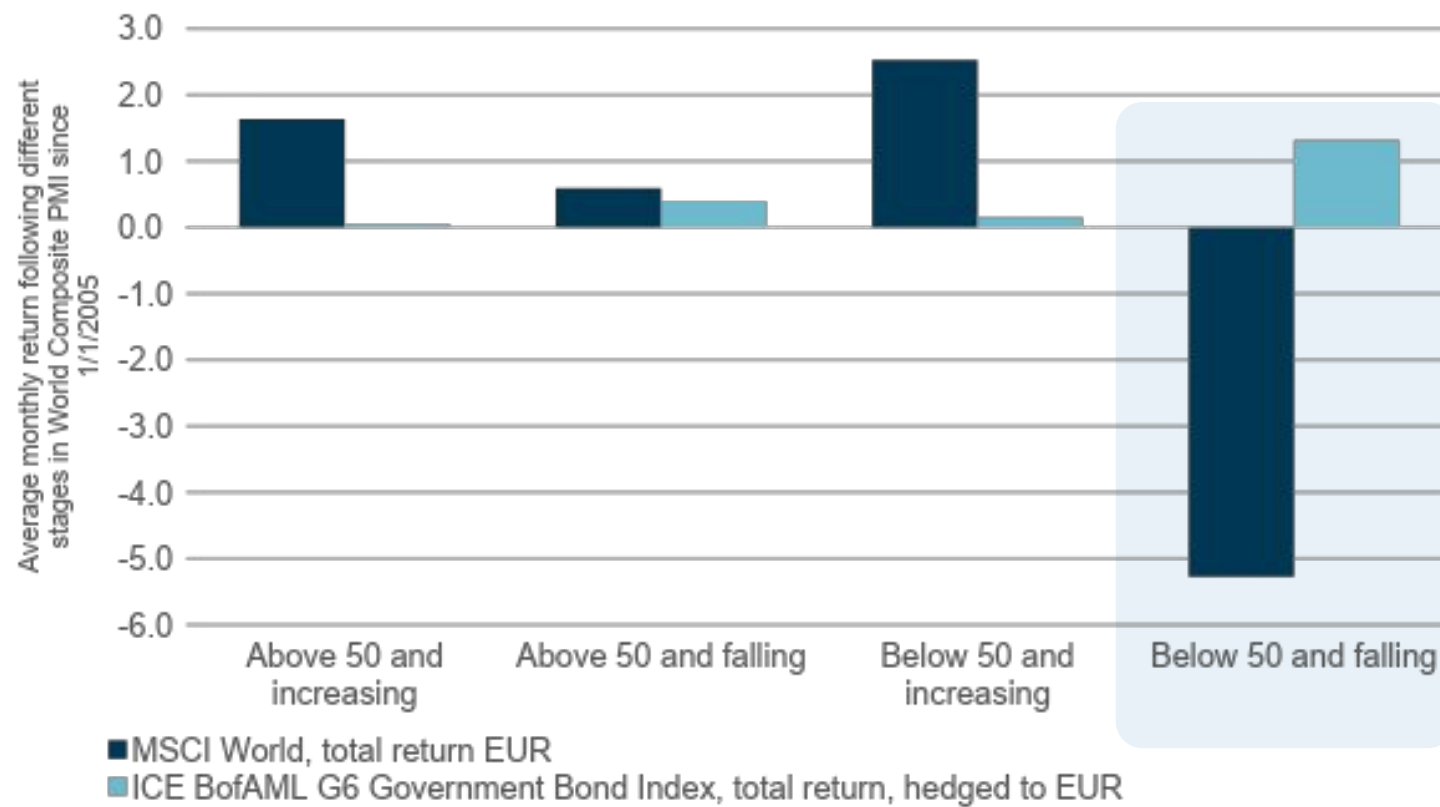


Kinas vækst vil sprede sig som ringe i vandet; i første omgang til resten af EM

Svag kinesisk økonomi kommer i gang efter lidt svaghed i starten af året

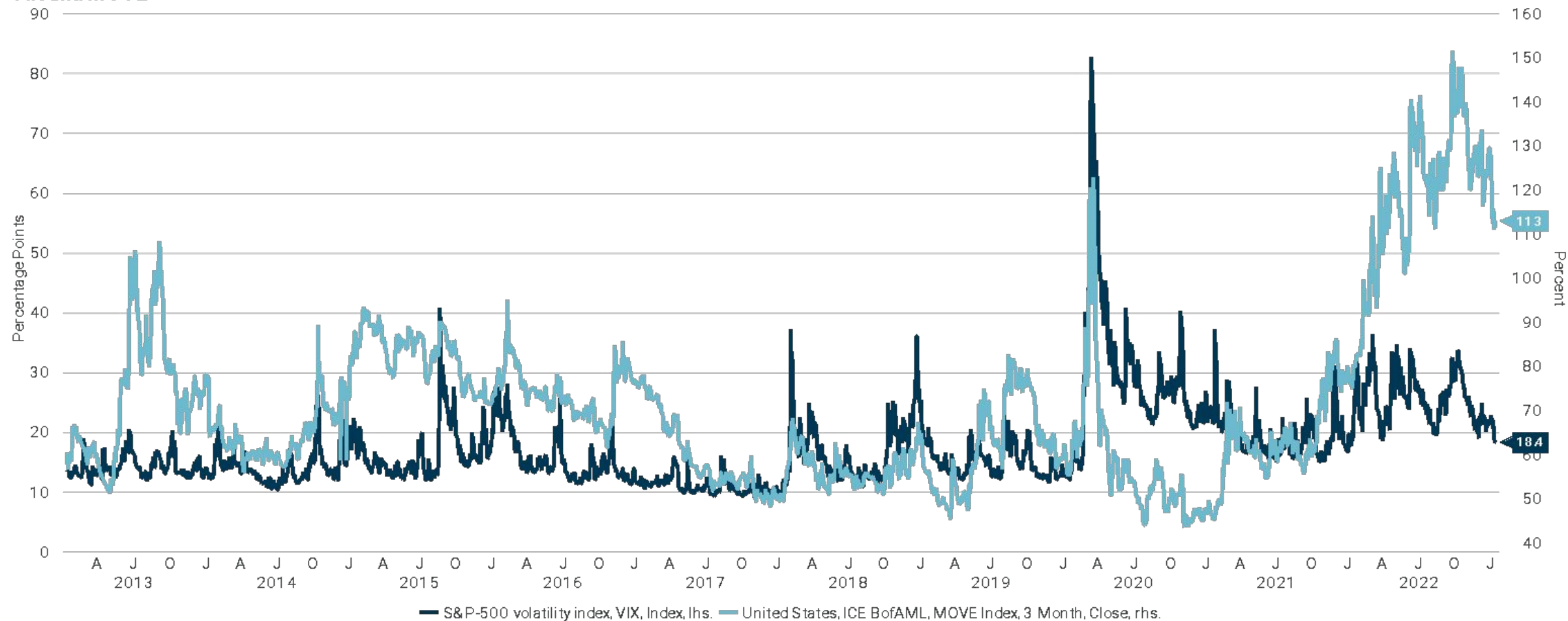


Vi er i den sværere periode, men det bliver vi ikke ved med at være



Ro på obligations er afgørende

VIX and MOVE





Disclaimer

This publication has been prepared by Danske Bank A/S, Holmens Kanal 2-12, 1092 København K, VAT.no. 61 12 62 28 ("Danske Bank").

Danske Bank is under supervision by the Danish Financial Supervisory Authority (Finanstilsynet).

This publication has been prepared for informational purposes only and it is not to be relied upon as investment, legal, tax, or financial advice. You must consult with your advisor as to the legal, tax, financial or other matters relevant to the suitability and appropriateness of a potential investment.

The publication has been prepared for selected, potential, and current retail customers and professional investors.

Danske Bank may have financial interests in the distribution of this publication.

Prices, costs, and expenses quoted in this publication are indicative and may be subject to change and fluctuations due to ordinary market risks.

This publication is not an offer or solicitation of any offer to purchase or sell any financial instrument, this includes instruments distributed by third parties. Whilst reasonable care has been taken to ensure that the contents of this publication is fair, true, and not misleading, no guarantee is made as to its accuracy or completeness and no liability is accepted for any loss arising from reliance on it. Danske Bank accepts no responsibility for the accuracy and/or completeness of any third party information obtained from sources Danske Bank believes to be reliable but which have not been independently verified.

This publication nor any copy of it may be taken or transmitted into the United States of America, its territories or possessions (the 'United States') or distributed directly or indirectly in the United States or to any U.S. person (as defined in Regulation S under the U.S Securities Act of 1933, as amended), including any national or resident of the United States, or any corporation, partnership or other entity organised under the laws of the United States.

Any information or opinions contained in this publication are not intended for distribution to or use by any person in any jurisdiction or country where such distribution or use would be unlawful.

Performances presented in this publication are historical. Past performances are not indicative of future performances and investors may incur losses on their investments.

***The index data referenced herein is the property of ICE Data Indices, LLC, its affiliates ("ICE Data") and/or its Third Party Suppliers and has been licensed for use by Danske Bank. ICE Data and its Third Party Suppliers accept no liability in connection with its use.

Although MSCI shall obtain information for inclusion in the service from sources that MSCI considers reliable, the service is provided to licensee "as is" and neither MSCI, any of its affiliates, any of its or their direct or indirect information providers nor any third party involved in, or related to, compiling, computing or creating the service (collectively, the "MSCI parties") makes any representation or warranty of any kind to licensee or any third party, either express or implied, with respect to the service, the timeliness thereof, the results to be obtained by the use thereof or any other matter. Further, the MSCI parties expressly disclaim, and licensee waives, any and all implied warranties, including, without limitation, warranties of originality, accuracy, completeness, timeliness, non-infringement, merchantability and fitness for a particular purpose.

Licensee assumes the entire risk of any use licensee may make, or permit or cause to be made, of the service and acknowledges that data fields may not be consistent throughout the service. no MSCI party shall have any liability to licensee or any third party for any damages of any kind arising out of, or in connection with, this agreement or the subject matter hereof, any errors, delays, omissions or interruptions of or related to the service or licensee's or any third party's use of or inability to use the service or any portion thereof, or otherwise arising out of, or in connection with, this agreement, whether direct, indirect, incidental, special, punitive or consequential (including, without limitation, loss of use, loss of profits or revenues or other economic loss of licensee or any third party), whether in tort (including, without limitation, negligence or strict liability), contract or otherwise, and whether or not the MSCI party has been advised of, or otherwise might have anticipated, the possibility of such damages.

Copyright © Danske Bank A/S. All rights reserved. This publication is protected by copyright and may not be reproduced in whole or in part without permission.

Danske Bank A/S

Holmens Kanal 2-12

DK-1091 Copenhagen, Denmark

Company reg. no.: 61 12 62 28

Tel. +45 45 13 96 00

Fax +45 45 14 98 03

<http://www.danskebank.dk/>



Tak for i dag

This publication has been prepared for general guidance on matters of interest only, and does not constitute professional advice. You should not act upon the information contained in this publication without obtaining specific professional advice. No representation or warranty (express or implied) is given as to the accuracy or completeness of the information contained in this publication, and, to the extent permitted by law, PricewaterhouseCoopers Statsautoriseret Revisionspartnerselskab, its members, employees and agents do not accept or assume any liability, responsibility or duty of care for any consequences of you or anyone else acting, or refraining to act, in reliance on the information contained in this publication or for any decision based on it.

© 2023 PricewaterhouseCoopers Statsautoriseret Revisionspartnerselskab. All rights reserved. In this document, "PwC" refers to PricewaterhouseCoopers Statsautoriseret Revisionspartnerselskab which is a member firm of PricewaterhouseCoopers International Limited, each member firm of which is a separate legal entity.